

Scenariusze zajęć do przedmiotu Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji

Scenariusz zajęć do przedmiotu Zarządzanie zrównoważonym rozwojem
organizacji
na kierunku studiów Biznes Turystyczny
rok 2 semestr 3
Scenariusz nr 1

1. Tytuł zajęć:

Akty prawne i dokumenty strategiczne w zarządzaniu zrównoważonym rozwojem organizacji turystycznych

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia kierunku Biznes Turystyczny.

3. Efekt kształcenia:

Student wskazuje akty prawne i dokumenty strategiczne dotyczące zrównoważonego rozwoju uchwalone na poziomach: globalnym, europejskim, krajowym i regionalnym.

4. Metody i formy zajęć:

- mini-wykład,
- dyskusja moderowana,
- praca w grupach,
- analiza przypadku,
- gra edukacyjna/quiz,
- burza mózgów.

5. Przebieg zajęć:

1) Pytania wprowadzające i dyskusja:

- ⇒ Co rozumiecie pod pojęciem rozwoju?
- ⇒ Co sprawia, że rozwój możemy nazywać „zrównoważonym”?

- ⇒ Jakiego znaczenia przykłady działań na rzecz zrównoważonego rozwoju w turystyce?
 - ⇒ Czy zauważacie działania ekologiczne w hotelach, restauracjach, czy atrakcjach turystycznych?
- 2) **Prezentacja multimedialna** – akty prawne i dokumenty strategiczne na poziomach:
- ⇒ globalnym: Agenda ONZ 2030 – 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju;
 - ⇒ europejskim: Europejski Zielony Ład – pakiet przepisów wdrażających strategię osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.; certyfikacje ISO i EMAS;
 - ⇒ krajowym: Polityka Ekologiczna Państwa 2030, Ustawa Prawo ochrony środowiska, Ustawa o zmianie ustawy o rachunkowości, ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw (rozdział 6c – sprawozdawczość ESG) .
 - ⇒ regionalnym: Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 (priorytet środowiskowy).
- 3) **Zadanie w grupach**: Studenci otrzymują opisy działań lokalnych przedsiębiorstw turystycznych (np. hotelu, schroniska, uzdrowiska). Ich zadaniem jest dopasować działania do odpowiedniego poziomu aktu prawnego i wskazać podstawę prawną.
- 4) **Prezentacja i omówienie wyników pracy grup**. Dyskusja nad spójnością działań z politykami zrównoważonego rozwoju.
- 5) **Gra edukacyjna** – Dopasowanie nazw aktów prawnych do poziomów prawnych

Forma:

Gra drużynowa – uczestnicy (w parach lub małych grupach) otrzymują zestaw 8 kart z nazwami aktów prawnych i 4 karty z poziomami (globalny, europejski, krajowy, regionalny). Zadaniem jest poprawne dopasowanie każdego aktu prawnego do poziomu, którego dotyczy. Grupy mogą zapisywać swoje odpowiedzi na arkuszu lub przypinać karty do tablicy.

Karty z aktami prawnymi (do przypisania):

- a) Agenda ONZ 2030
- b) Europejski Zielony Ład
- c) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odpadów
- d) Ustawa Prawo ochrony środowiska
- e) Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju
- f) Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu
- g) Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030
- h) Karkonoski Program Ochrony Środowiska

Poziomy prawne:

- A. globalny
- B. europejski
- C. krajowy
- D. regionalny

Prawidłowe przypisanie (klucz odpowiedzi):

a → A; b → B; c → B; d → C; e → C; f → C; g → D; h → D

Zasady punktacji:

- 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź;
- Można przyznać bonusowy punkt za poprawne uzasadnienie przy jednej wybranej karcie (np. „Dlaczego Agenda 2030 to poziom światowy?”).

- 6) **Podsumowanie i quiz zamykający:** 5 pytań zamkniętych z wyborem wielokrotnym oraz mini sesja Q&A (uczestnicy zadają pytania do treści zajęć).

Forma: Quiz – 5 pytań z odpowiedziami:

- I. Który dokument zawiera 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju?
 - a) Europejski Zielony Ład
 - b) Agenda 2030
 - c) Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego
 - d) ISO 14001

- II. EMAS to:
 - a) System raportowania finansowego
 - b) Europejski program dotacyjny
 - c) System ek zarządzania i audytu
 - d) Organizacja pozarządowa
- III. Który poziom prawny obejmuje „Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju”?
 - a) Globalny
 - b) Krajowy
 - c) Regionalny
 - d) Europejski
- IV. Co nie jest obowiązkowe dla organizacji turystycznych w Polsce?
 - a) Przestrzeganie przepisów o ochronie środowiska
 - b) Posługiwanie się certyfikatem ISO 14001
 - c) Dostosowanie się do wymagań sanitarnych
 - d) Prowadzenie segregacji odpadów zgodnie z przepisami
- V. Który dokument dotyczy wyłącznie Dolnego Śląska?
 - a) Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu
 - b) Agenda ONZ 2030
 - c) Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego
 - d) Europejski Zielony Ład

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu **Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji**
na kierunku studiów Biznes Turystyczny
rok 2 semestr 3
Scenariusz nr 2

1. Tytuł zajęć:

Praktyczna interpretacja aktów prawnych dotyczących zrównoważonego rozwoju w turystyce

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia kierunku Biznes Turystyczny.

3. Efekty kształcenia:

Student omawia istotne dla organizacji regulacje wynikające z aktów prawnych dotyczących zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym, europejskim, krajowym oraz regionalnym.

4. Metody i formy zajęć:

- mini-wykład,
- analiza przypadków,
- praca w grupach,
- gra,
- dyskusja,
- quiz.

5. Przebieg zajęć:

1) Pytania wprowadzające i dyskusja:

- ⇒ Jakie znaczenie regulacje prawne, które mogą wpływać na działalność hoteli, pensjonatów lub uzdrowisk?
- ⇒ Czy uważacie, że organizacje w waszym regionie wdrażają te przepisy z własnej inicjatywy, czy dlatego że mają taki obowiązek?

2) Prezentacja multimedialna:

- ⇒ Krótkie przypomnienie poziomów aktów prawnych.
- ⇒ Wskazanie wybranych przepisów z każdego poziomu i ich zastosowania w turystyce (np. zakaz plastiku, obowiązek raportowania ESG, ochrona zasobów wodnych).

3) **Zadanie w grupach:**

Każda grupa otrzymuje opis przykładowej organizacji turystycznej. Zadanie polega na identyfikacji, które akty prawne mają zastosowanie w danym przypadku, oraz jak można je wdrożyć (np. raport ESG, ograniczenie emisji, zakup zielonej energii).

Grupy wypełniają kartę pracy.

Opisy przykładowych organizacji turystycznych:

Organizacja A: Hotel Górski. Trzygwiazdkowy hotel z restauracją, oferujący saunę, jacuzzi i wynajem e-rowerów. Nie posiada żadnych certyfikatów środowiskowych. Roczne zużycie energii elektrycznej wynosi 240 MWh. Brak segregacji odpadów, goście narzekają na brak informacji o ekopraktykach. Hotel zatrudnia 18 osób, nie raportuje danych ESG.

Organizacja B: Uzdrowisko. Obiekt świadczący usługi medyczno-turystyczne. Woda termalna pozyskiwana lokalnie. Firma wdrożyła system ISO 14001, korzysta z energii z OZE i prowadzi wewnętrzne szkolenia z zakresu CSR. Rocznie obsługuje ponad 6000 kuracjuszy. Planuje publikację pierwszego raportu ESG.

Organizacja C: Schronisko Górskie. Małe schronisko górskie przy szlaku, dostępne tylko pieszo. Nie posiada stałego przyłącza wodociągowego. Ogrzewanie piecem na węgiel. Zimą często zalegają popiół i śmieci. Prowadzi bloga promującego zrównoważoną społecznie turystykę, ale nie posiada żadnych regulaminów środowiskowych.

Organizacja D: Biuro podróży. Organizator wycieczek pieszych i rowerowych po regionie. Deklaruje działania proekologiczne, lecz nie stosuje żadnego standardu branżowego. Pracuje w modelu zdalnym, bez stacjonarnego biura.

Współpracuje z 20 przewodnikami lokalnymi. Nie prowadzi analiz wpływu swojej działalności na otoczenie.

Karta pracy do zadania grupowego:

Nazwa organizacji: _____

Poziom prawny (Globalny/europejski/krajowy/regionalny): _____

Powiązane akty prawne lub dokumenty strategiczne: _____

Które przepisy mają zastosowanie?

Jakie działania organizacja powinna podjąć?

Czy potrzebny będzie raport ESG? Jeśli tak, co należałoby w nim ująć?

4) **Prezentacja i omówienie wyników** pracy grup:

- ⇒ Każda grupa prezentuje swoje rozwiązania.
- ⇒ Prowadzący moderuje dyskusję, uzupełniając informacje o realnych obowiązkach firm turystycznych.

5) **Gra edukacyjna „Regulacyjny Escape Room”**

Każda grupa otrzymuje 4 karty z sytuacjami problemowymi (np. kontrola środowiskowa, raport ESG, wyciek nieczystości, skarga klienta na brak segregacji).

Zadanie: do każdej sytuacji należy przyporządkować odpowiedni akt prawny oraz zaproponować rozwiązanie zgodne z przepisami.

Grupa, która zrobi to poprawnie i najszybciej, wygrywa.

Karty do gry edukacyjnej „Regulacyjny Escape Room”

Karta 1 – Skarga na brak segregacji odpadów w hotelu

Opis: Gość hotelowy składa skargę, że odpady w pokoju trafiają do jednego pojemnika.

Karta 2 – Wycieki nieczystości do strumienia przy schronisku

Opis: Po intensywnych opadach lokalna społeczność zauważa wycieki nieczystości do strumienia.

Karta 3 – Biuro podróży planuje kampanię reklamową „zeroemisyjnej turystyki”, ale nie mierzy emisji

Opis: Firma deklaruje działania ESG, ale nie prowadzi żadnych pomiarów.

Karta 4 – Uzdrowisko rozszerza działalność o nowe zabiegi, ale zużycie wody przekracza limity

Opis: Zwiększone pobory wody zaczęły zagrażać lokalnym ujęciom.

Klucz odpowiedzi do gry

Karta	Poziom prawa	Akt prawny	Działanie
1	Krajowy	Prawo ochrony środowiska	Obowiązkowa segregacja, dostosowanie infrastruktury, sprawozdawczość w BDO
2	Krajowy/Regionalny	Prawo ochrony środowiska / Program KPN	Modernizacja instalacji sanitarnych, zgłoszenie do WIOŚ

3	Europejski/Krajowy	CSRD, ustawa o rachunkowości	Pomiar emisji, przygotowanie raportu ESG
4	Regionalny/Krajowy	Strategia wojewódzka	System recykulacji, ograniczenie poboru, raportowanie

6) Podsumowanie zajęć i ewaluacja:

Quiz zamykający: 5 pytań jednokrotnego wyboru sprawdzających rozumienie praktycznego zastosowania przepisów oraz **sesja Q&A** – pytania od studentów o przepisy, które uznali za szczególnie trudne lub niejasne.

Quiz podsumowujący z kluczem

- I. Który akt prawny zobowiązuje duże przedsiębiorstwa do raportowania ESG?
 - A. Prawo ochrony środowiska
 - B. Dyrektywa CSRD
 - C. Agenda 2030
 - D. ISO 14001
- II. Która z organizacji może mieć obowiązek zgłoszenia się do rejestru BDO?
 - A. Tylko te, które sprzedają żywność
 - B. Wszystkie, które wytwarzają odpady
 - C. Tylko organizacje produkujące plastik
 - D. Tylko te, które eksportują odpady
- III. Który dokument strategiczny reguluje rozwój regionu Karkonoszy?
 - A. Agenda 2030

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

*Projekt pod nazwą Kompetencje jutra - modyfikacja wybranych kierunków studiów w Karkonoskiej Akademii Nauk
Stosowanych w Jeleniej Górze realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027*

- B. Zielony Ład
- C. Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030
- D. EMAS
- IV. EMAS to...
 - A. Rodzaj raportu finansowego
 - B. System ek zarządzania i audytu
 - C. Program unijnych dotacji
 - D. Dokument ISO
- V. Który akt prawny odnosi się do ochrony środowiska w skali globalnej?
 - A. Dyrektywa o efektywności energetycznej
 - B. Agenda 2030
 - C. Krajowy Plan Klimatyczny
 - D. Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu Zarządzanie Zrównoważonym Rozwojem Organizacji
na kierunku studiów Biznes Turystyczny
rok 2 semestr 3
Scenariusz nr 3

1. Tytuł zajęć:

Zrównoważony rozwój, CSR, ESG i *Triple Bottom Line* – koncepcje i ich znaczenie dla turystyki

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia kierunku Biznes Turystyczny

3. Efekty kształcenia:

Student definiuje koncepcję zrównoważonego rozwoju i koncepcje pokrewne (CSR, ESG, *Triple Bottom Line*).

4. Metody i formy zajęć:

- mini-wykład z prezentacją,
- burza mózgów,
- dyskusja moderowana,
- studium przypadku,
- gra edukacyjna,
- quiz sprawdzający.

5. Przebieg zajęć:

1) Pytania wprowadzające i burza mózgów:

- ⇒ Z czym kojarzy się Wam pojęcie zrównoważonego rozwoju?
- ⇒ Czy słyszeliście już o CSR, ESG lub *Triple Bottom Line*?
- ⇒ Czy znacie organizację turystyczną, która stosuje któreś z tych podejść?

2) Prezentacja multimedialna:

- ⇒ Definicje: zrównoważony rozwój, CSR (Społeczna Odpowiedzialność Biznesu), ESG (*Environmental, Social, Governance*), *Triple Bottom Line* (3P: *People, Planet, Profit*).
- ⇒ Wskazanie różnic i powiązań między koncepcjami.
- ⇒ Przykłady zastosowań w turystyce: CSR w hotelu, ESG w biurze podróży, *Triple Bottom Line* w gospodarstwie agroturystycznym.

3) **Zadanie grupowe:**

Każda grupa otrzymuje pojęcie: zrównoważony rozwój, CSR, ESG, Triple Bottom Line.

Zadanie: przygotujcie mapę skojarzeń (definicja + 5 cech + 3 przykłady zastosowania w turystyce).

Prezentacja efektów na forum grupy i krótkie omówienie przez prowadzącego.

4) **Gra edukacyjna:**

Każdy zespół otrzymuje zestaw 12 kart (4 pojęcia + 8 kart z przykładami praktyk).

Zadanie: przyporządkujcie praktyki do właściwej koncepcji (np. segregacja odpadów – ESG; zatrudnienie lokalnych pracowników – CSR).
Zasady: 2 rundy po 5 minut, każda trafna odpowiedź = 1 punkt.

Karty do gry edukacyjnej:

Zadanie: Przyporządkuj każdą z poniższych praktyk do jednej z koncepcji: Zrównoważony rozwój, CSR, ESG, *Triple Bottom Line*.

- A. Wdrożenie segregacji odpadów w hotelu
- B. Zatrudnianie lokalnych pracowników w uzdrowisku
- C. Regularne raportowanie wpływu środowiskowego biura podróży
- D. Rezygnacja z plastikowych opakowań w restauracji
- E. Dofinansowanie zajęć edukacyjnych dla dzieci w gminie turystycznej
- F. Uwzględnianie dobrostanu pracowników w polityce personalnej
- G. Instalacja paneli fotowoltaicznych w schronisku górskim
- H. Publiczne informowanie o strategii zarządzania ryzykiem ESG

- I. Promowanie zdrowego stylu życia w ofercie turystycznej
- J. Analiza wpływu działalności firmy na społeczność lokalną
- K. Udział w międzynarodowych projektach klimatycznych
- L. Równoczesne uwzględnianie aspektów społecznych, środowiskowych i finansowych w strategii firmy

Klucz odpowiedzi do gry:

Nr karty	Koncepcja
A	ESG
B	CSR
C	ESG
D	Zrównoważony rozwój
E	CSR
F	CSR
G	Zrównoważony rozwój
H	ESG
I	Zrównoważony rozwój
J	<i>Triple Bottom Line</i>
K	Zrównoważony rozwój
L	<i>Triple Bottom Line</i>

5) Podsumowanie zajęć i quiz zamykający:

I. Co oznacza skrót CSR?

- A. *Corporate Sustainable Reporting*
- B. *Community Support Responsibility*
- C. *Corporate Social Responsibility*
- D. *Clean Sector Regulation*

II. Która koncepcja zakłada uwzględnianie aspektów społecznych, środowiskowych i finansowych?

- A. ESG
- B. *Triple Bottom Line*

C. CSR

D. Zrównoważony rozwój

III. Co NIE należy do elementów ESG?

A. Środowisko

B. Społeczność

C. Finanse

D. Ład korporacyjny

IV. Zrównoważony rozwój to:

A. Strategia ograniczania kosztów

B. Model działalności, który nie szkodzi środowisku

C. Polityka kadrowa

D. Raport marketingowy

V. Która z poniższych praktyk najlepiej odzwierciedla CSR?

A. Instalacja kolektorów słonecznych

B. Zmiana dostawcy energii

C. Sponsoring lokalnej drużyny sportowej

D. Zmniejszenie zużycia papieru

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu Zarządzanie Zrównoważonym Rozwojem Organizacji
na kierunku studiów Biznes Turystyczny
rok 2 semestr 3
Scenariusz nr 4

1. Tytuł zajęć:

Cele Zrównoważonego Rozwoju (SDGs) i ich znaczenie dla organizacji turystycznych i ich otoczenia

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia kierunku Biznes Turystyczny

3. Efekty kształcenia:

Student charakteryzuje aktualne cele zrównoważonego rozwoju, istotne dla organizacji oraz jej otoczenia, między innymi w perspektywie *Sustainable Development Goals*.

4. Metody i formy zajęć:

Mini-wykład, praca z materiałem źródłowym (Cele SDGs), analiza przypadków, gra edukacyjna, quiz podsumowujący.

5. Przebieg zajęć:

1) Pytania wprowadzające i dyskusja:

- ⇒ Czy słyszeliście o Celach Zrównoważonego Rozwoju ONZ?
- ⇒ Czy uważacie, że organizacje turystyczne mogą je realnie wdrażać?
- ⇒ Które z celów mogą być najważniejsze dla organizacji z Karkonoszy?

2) Prezentacja multimedialna:

- ⇒ Krótkie przypomnienie, czym są SDGs – cele, geneza, zakres.
- ⇒ Charakterystyka wybranych celów szczególnie istotnych dla turystyki (np. cel 8 – godna praca i wzrost gospodarczy, cel 12 – odpowiedzialna konsumpcja, cel 13 – działania w dziedzinie klimatu, cel 15 – życie na lądzie).
- ⇒ Przykłady ich zastosowania przez organizacje turystyczne z regionu karkonoskiego.

3) **Zadanie grupowe:**

Studenci otrzymują opisy fikcyjnych firm turystycznych (hotel, wypożyczalnia rowerów, uzdrowisko, schronisko).

Zadanie: Zidentyfikujcie, które z celów SDGs są kluczowe dla ich działalności i zaproponujcie działania zgodne z tymi celami.

Prezentacja propozycji i wspólna dyskusja.

Opisy firm turystycznych (do zadania grupowego)

Hotel:

Trzygwiazdkowy hotel w Karpaczu, oferuje noclegi i pakiety spa. Zatrudnia 25 osób, współpracuje z lokalnymi dostawcami żywności i organizuje szkolenia dla młodzieży.

Wypożyczalnia rowerów:

Firma zlokalizowana w Szklarskiej Porębie posiada flotę 30 rowerów, w tym elektrycznych. Oferuje wycieczki z przewodnikiem i współpracuje z parkami narodowymi.

Uzdrowisko:

Ośrodek leczniczo-rehabilitacyjny w Świeradowie-Zdroju, specjalizujący się w balneoterapii. Zatrudnia lekarzy i fizjoterapeutów, prowadzi programy zdrowego stylu życia.

Schronisko:

Obiekt turystyki pieszej w wysokich partiach gór, sezonowy. Ograniczony dostęp do mediów, duże zainteresowanie wśród studentów i turystów zagranicznych. Promuje minimalizm i turystykę społecznie odpowiedzialną.

Gra edukacyjna – „SDGs Memory”:

Zasady: Każda grupa losuje zestaw kart. Jedna z kart zawiera numer i nazwę celu SDG, druga – przykład praktyki organizacji turystycznej. Zadaniem uczestników jest dopasowanie kart z nazwami Celów Zrównoważonego

Rozwoju do kart z przykładami działań firm turystycznych. Punkty za trafne połączenia, gra trwa 15 minut, możliwe podsumowanie przez prowadzącego.

Karty do gry edukacyjnej „SDG Memory”

Cel 8 – Wzrost gospodarczy i godna praca ↔ Organizacja szkoleń zawodowych dla młodzieży lokalnej

Cel 12 – Odpowiedzialna konsumpcja i produkcja ↔ Wprowadzenie recyklingu i eliminacja plastiku jednorazowego użytku

Cel 13 – Działania na rzecz klimatu ↔ Instalacja paneli fotowoltaicznych na dachu hotelu

Cel 15 – Życie na lądzie ↔ Współpraca z Karkonoskim Parkiem Narodowym w ochronie szlaków

Cel 3 – Zdrowie i dobre samopoczucie ↔ Prowadzenie programów zdrowego stylu życia w uzdrowisku

Cel 11 – Zrównoważone miasta i społeczności ↔ Preferowanie lokalnych dostawców i zatrudnianie mieszkańców

4) Podsumowanie zajęć i quiz zamykający:

Quiz 5 pytań zamkniętych dotyczących treści prezentacji i pracy grupowej. Sesja Q&A: pytania studentów do wybranych celów SDGs oraz ich zastosowania w branży turystycznej.

I. Który cel SDGs dotyczy działań klimatycznych?

- A. - Cel 13
- B. - Cel 6
- C. - Cel 4
- D. - Cel 10

II. Które z poniższych działań może wspierać Cel 12?

- A. - Instalacja wind w hotelu

- B. - Promocja turystyki masowej
- C. - Recykling i ograniczenie odpadów
- D. - Zatrudnianie studentów

III. Która organizacja ustanowiła Cele Zrównoważonego Rozwoju?

- A. - UNESCO
- B. - ONZ
- C. - UE
- D. - OECD

IV. Czym są Cele SDGs?

- A. - Wytyczne dla instytucji finansowych
- B. - Cele korporacyjne dla rynku USA
- C. - Globalna agenda rozwoju zrównoważonego
- D. - Polityka energetyczna UE

V. Jaki cel SDG może być realizowany przez uzdrowisko promujące zdrowy tryb życia?

- A. - Cel 3
- B. - Cel 7
- C. - Cel 14
- D. - Cel 1

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu **Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji**
na kierunku studiów Biznes Turystyczny
rok 2 semestr 3
Scenariusz nr 5

1. Tytuł zajęć:
ESG w praktyce organizacji turystycznych – analiza działań na rzecz zrównoważonego rozwoju.
2. Grupa docelowa:
Studenci I stopnia, kierunek: Biznes Turystyczny
3. Efekty kształcenia:
 - 1) Analizuje działania na rzecz zrównoważonego rozwoju organizacji.
 - 2) Identyfikuje obszary działań organizacji na rzecz zrównoważonego rozwoju w zakresie środowiskowym, społecznym i ekonomicznym (ESG).
4. Metody i formy zajęć:
mini-wykład, analiza przypadków, praca zespołowa, prezentacja multimedialna, dyskusja, mapa myśli.
5. Przebieg zajęć
 - 1) **Wprowadzenie do tematu ESG** – omówienie celów zajęć i przypomnienie kluczowych znaczeń składowych pojęcia:
 - E (*Environmental*) – środowisko;
 - S (*Social*) – społeczeństwo;
 - G (*Governance*) – ład korporacyjny
 - 2) **Prezentacja multimedialna** – przykłady działań ESG w branży turystycznej.

- 3) **Praca w grupach** – analiza studium przypadku: Każda grupa otrzymuje opis organizacji (hotel, uzdrowisko, biuro podróży) i identyfikuje działania podejmowane przez tę organizację w obszarach: E, S i G.

Opisy organizacji dla grup:

Organizacja A – Hotel (Szklarska Poręba)

Typ organizacji: hotel rodzinny, średniej wielkości (60 pokoi), działający od ponad 20 lat.

Opis działalności:

Hotel położony jest na skraju Karkonoskiego Parku Narodowego. Promuje wypoczynek blisko natury i obsługuje głównie turystów krajowych i rodzinnych. Od kilku lat deklaruje zaangażowanie w „zieloną transformację”.

Informacje:

- Hotel korzysta z paneli fotowoltaicznych i systemu odzysku wody szarej.
- Zrezygnowano z codziennej zmiany ręczników i pościeli (chyba że klient o to poprosi).
- Hotel zatrudnia osoby z niepełnosprawnościami, a także organizuje warsztaty dla lokalnej młodzieży z zakresu ekologii i gościnności.
- Właścicielka hotelu uczestniczy w lokalnym klastrze turystycznym, gdzie współtworzy standardy odpowiedzialnej turystyki.
- Brakuje jednak systematycznego raportowania działań i nie ma jawnych zasad etyki pracowniczej ani kodeksu postępowania.

Organizacja B – Uzdrowisko (Jelenia Góra-Cieplice)

Typ organizacji: sanatorium i centrum rehabilitacyjne z częścią hotelową

Opis działalności:

Nowoczesny obiekt, którego właścicielem jest spółka akcyjna z udziałem inwestora zagranicznego. Oferuje turnusy lecznicze, fizjoterapię i spa, kierując

oferotę głównie do seniorów i pacjentów po zabiegach ortopedycznych.

Informacje:

- Uzdrowisko wdraża politykę ograniczania zużycia energii i wody, ale głównie z powodów ekonomicznych.
- Zakład nie prowadzi selektywnej zbiórki odpadów w pokojach gości.
- Personel przechodzi cykliczne szkolenia z zakresu etyki zawodowej i obsługi seniorów.
- Uzdrowisko prowadzi program „Zostań Ambasadorem Zdrowia” – lokalne działania edukacyjne i profilaktyczne dla dzieci i seniorów.
- Spółka nie publikuje raportów ESG, nie ma dostępu do danych o różnorodności zespołu, choć deklaruje otwartość na politykę DEI (*Diversity, Equity & Inclusion*).

Organizacja C – Biuro Podróży (Karpacz)

Typ organizacji: lokalne biuro turystyki aktywnej, organizujące wycieczki górskie, rowerowe i edukacyjne

Opis działalności:

Biuro specjalizuje się w turystyce zrównoważonej i ekologicznej. Działa na rynku od 8 lat, skupiając się na klientach z Europy Zachodniej oraz studentach i rodzinach z Polski.

Informacje:

- Biuro organizuje wyprawy bez użycia samochodów – z wykorzystaniem transportu publicznego i rowerów.
- Prowadzi program „zero śmieci na szlaku” i zachęca turystów do zabierania ze sobą własnych bidonów i lunchboxów.
- Biuro tworzy lokalne partnerstwa z gospodarstwami agroturystycznymi i szkołami.

- Zespół to głównie młodzi freelancerzy – nie ma jasnych procedur zatrudniania i nie oferuje się umów etatowych.
- Firma korzysta z platformy raportowania, ale nie ma oficjalnie opublikowanej strategii ESG.

Organizacja D – EkoAgroturystyka (okolice Przesieki)

Typ organizacji: rodzinne gospodarstwo agroturystyczne z ofertą *slow tourism*

Opis działalności:

Prowadzone przez parę z doświadczeniem w permakulturze i ekologii. Oferuje noclegi w drewnianych domkach, warsztaty z zakresu uprawy organicznej, fermentacji i rękodziela.

Informacje dla studentów:

- Cała energia pochodzi z odnawialnych źródeł, korzysta się tu z usług lokalnych dostawców.
 - Agroturystyka współpracuje z lokalnymi organizacjami pozarządowymi.
 - W domu panuje zasada „życia bez plastiku”, a goście proszeni są o ograniczanie śladu węglowego.
 - Firma nie posiada formalnego zarządu, działalność opiera się na wzajemnym zaufaniu.
 - Agroturystyka nie raportuje swoich działań, choć prowadzi profil na Instagramie, na którym opisuje swoje inicjatywy.
- 4) **Prezentacja wyników** przez grupy – każda grupa przedstawia swój przykład i omawia możliwe działania.
 - 5) **Podsumowanie i refleksja** – ustalenie wspólnej lista działań ESG możliwych do wdrożenia w lokalnych organizacjach.

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji**

na kierunku studiów: Biznes turystyczny

Rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 6

1. Temat zajęć:
Dobre praktyki z zakresu zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do wskazanej branży i organizacji.
2. Efekty uczenia się:
Student potrafi scharakteryzować działania z obszaru zrównoważonego rozwoju możliwe do podjęcia przez organizacje o różnym charakterze
3. Cele ogólne: Student ma za zadanie scharakteryzować działania z obszaru zrównoważonego rozwoju możliwe do podjęcia przez organizacje o różnym charakterze, w szczególności działania z zakresu ochrony środowiska, odnawialnych źródeł energii oraz zmniejszenia zużycia zasobów naturalnych.
4. Metody i formy pracy:
Burza mózgów
Dyskusja
5. Pomoce dydaktyczne:
Tablica multimedialna
Prezentacja w Power Point
6. Przebieg zajęć:
1) **Działania organizacyjne**
Przedstawienie tematu zajęć: „Dobre praktyki zrównoważonego rozwoju w wybranej branży i organizacji”

Przedstawienie celu zajęć: zrozumienie w jaki sposób organizacje mogą wdrażać zasady zrównoważonego rozwoju.

2) Wstęp, wprowadzenie w temat

Zapoznanie się z definicją zrównoważonego rozwoju:

Definicja zrównoważonego rozwoju w ujęciu ONZ: „Zrównoważony rozwój to rozwój, który zaspokaja potrzeby obecne, bez uszczerbku dla możliwości zaspokojenia potrzeb przyszłych pokoleń.”

Trzy filary zrównoważonego rozwoju: środowisko, społeczeństwo, ekonomia.

3) Rozwinięcie tematu

Identyfikacja dobrych praktyk w wybranej branży

Przykłady branż

Przedstawienie kilku branż (np. z sektora energetycznego, produkcyjnego, handel oraz usługi) i ich wpływu na środowisko również w aspekcie lokalnym na przykładzie organizacji z regionu

- Wprowadzenie do branż:

Przedstawienie kilku kluczowych branż, które mają znaczący wpływ na środowisko i społeczeństwo:

Energetyka – emisja gazów cieplarnianych, zużycie surowców naturalnych.

Produkcja – generowanie odpadów, zużycie wody i energii.

Handel – łańcuchy dostaw, opakowania, marnowanie żywności.

Usługi – zużycie energii w biurach, zarządzanie odpadami.

- Wybór branży do analizy:

Na zajęciach skupimy się na **branży spożywczej**, która ma ogromny wpływ na środowisko ze względu na produkcję, przetwórstwo, transport i marnowanie żywności.

4) Ewaluacja

Wybór branży do analizy:

Na zajęciach skupimy się na **branży spożywczej**, która ma ogromny wpływ na środowisko ze względu na produkcję, przetwórstwo, transport i marnowanie żywności.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

*Projekt pod nazwą Kompetencje jutra - modyfikacja wybranych kierunków studiów w Karkonoskiej Akademii Nauk
Stosowanych w Jeleniej Górze realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027*

Szczegółowa analiza wybranej firmy z branży spożywczej.

Wnikliwe przyjrzenie się danej firmie, a konkretnie jej wpływowi na środowisko w odniesieniu do rozwoju zrównoważonego.

5) Podsumowanie

Przypomnienie o kluczowych pojęciach wprowadzonych na zajęciach tj. rozwój zrównoważony i jego trzy filary.

Przygotowanie się do następnych zajęć z zakresu przeprowadzonej analizy w branży spożywczej w odniesieniu do rozwoju zrównoważonego.

Data 10.04.2025

Opracowała mgr Marta Mędrak

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji**

na kierunku studiów: Biznes turystyczny

Rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 7

1. Temat zajęć:
Zastosowanie dobrych praktyk w wybranej branży (spożywczej).
2. Efekty uczenia się:
Student potrafi dokonać analizy dobrych praktyk na przykładzie wybranej firmy.
3. Cele ogólne: Student podejmuje próbę przeprowadzenia analizy dobrych praktyk na przykładzie wybranej firmy z branży spożywczej.
4. Cele szczegółowe: a) Student przedstawia konkretne przykłady zastosowania dobrych praktyk na przykładzie wybranej firmy z branży spożywczej; b) Student proponuje konkretne działanie mające na celu wprowadzenie dobrych praktyk w analizowanej przez niego firmie.
5. Metody i formy pracy:
Praca w grupach, burza mózgów, dyskusja
6. Pomoce dydaktyczne:
Tablica multimedialna, prezentacja w power point
7. Przebieg zajęć:
 - 1) **Działania organizacyjne**
Wprowadzenie do zajęć poprzez przedstawienie tematu oraz założonych celów zajęć.
Zachęcenie studentów do aktywnego udziału w zajęciach tj. w dyskusjach.
 - 2) **Wstęp, wprowadzenie w temat**

Dobre praktyki w wybranej branży

Przykłady działań zrównoważonych w branży spożywczej:

- Redukcja odpadów spożywczych.
- Wykorzystanie opakowań biodegradowalnych.
- Współpraca z lokalnymi dostawcami.
- Studium przypadku: na przykładzie firmy (np. Nestlé, Unilever) przyjrzymy się ich inicjatywom zrównoważonego rozwoju.

3) Rozwinięcie tematu

Redukcja odpadów spożywczych:

Postawienie pytania studentom do dyskusji i burzy mózgów: Co można zrobić, aby zredukować odpady spożywcze?

Problem: Szacuje się, że 1/3 produkowanej żywności na świecie jest marnowana.

4) Ewaluacja

Zaproponowanie rozwiązań do wprowadzonego pytania i problemu powyżej

Dobre praktyki dla zredukowanie odpadów spożywczych.

- Wprowadzenie systemów monitorowania terminów przydatności do spożycia.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu przekazywania nadwyżek żywności potrzebującym (np. Banki Żywności).
- Edukacja konsumentów dotycząca właściwego przechowywania żywności.

5) Podsumowanie

Podsumowanie zajęć i wyszczególnienie najważniejszych zagadnień związanych z dobrymi praktykami w branży spożywczej.

Data 10.04.2025

Opracowała mgr Marta Mędrak

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji**

na kierunku studiów: Biznes turystyczny

Rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 8

1. Temat zajęć:
Dobre praktyki w branży spożywczej - konkretne rozwiązania
2. Efekty uczenia się:
Student potrafi przedstawić konkretne rozwiązania dotyczące ograniczenia odpadów spożywczych poprzez wdrażanie dobrych praktyk
3. Cele ogólne: Student ma za zadanie na podstawie przeprowadzonych analiz w branży spożywczej przedstawić konkretne rozwiązania dotyczące ograniczenia odpadów spożywczych poprzez wprowadzenie dobrych praktyk w danej branży (spożywczej).
4. Metody i formy pracy:
Praca w parach i grupach, dyskusja, burza mózgów.
5. Pomoce dydaktyczne:
Tablica multimedialna, Internet, prezentacja w Power Point
6. Przebieg zajęć:
 - 1) **Działania organizacyjne**
Przedstawienie planu pracy na zajęciach oraz głównych punktów zajęć.
 - 2) **Wstęp, wprowadzenie w temat**
Wprowadzenie do tematu zajęć poprzez przypomnienie sobie zagadnień omówionych na zajęciach wcześniejszych, dotyczących dobrych praktyk w branży spożywczej.
 - 3) **Rozwinięcie tematu**

- Wykorzystanie opakowań biodegradowalnych:
- **Problem:** Plastikowe opakowania zanieczyszczają środowisko i rozkładają się setki lat.
- **Dobre praktyki:**
- Wprowadzenie opakowań z materiałów biodegradowalnych (np. skrobia kukurydziana, trzcina cukrowa).
- Stosowanie opakowań wielokrotnego użytku (np. szklane słoiki, torby materiałowe).
- Przykład: Firma **Danone** wprowadziła butelki wykonane w 100% z plastiku pochodzącego z recyklingu.
- **Współpraca z lokalnymi dostawcami:**
- **Problem:** Globalne łańcuchy dostaw generują duże emisje CO₂.
- **Dobre praktyki:**
 - Skrócenie łańcucha dostaw poprzez współpracę z lokalnymi rolnikami i producentami.
 - Promowanie produktów lokalnych, co zmniejsza ślad węglowy i wspiera lokalną gospodarkę.
 - Przykład: Sieć sklepów **Whole Foods Market** promuje produkty od lokalnych dostawców.

4) Ewaluacja

- Studium przypadku: Firma Nestlé
- **Inicjatywy:**
- Zobowiązanie do osiągnięcia zerowej emisji netto do 2050 roku.
- Wprowadzenie opakowań nadających się do recyklingu lub kompostowania.
- Programy redukcji zużycia wody w procesach produkcyjnych.

Działania z obszaru zrównoważonego rozwoju dla organizacji

- **Działania w zakresie ochrony środowiska:**
- Ograniczenie emisji CO₂.
- Gospodarka odpadami (recykling, zero waste).
- Ochrona bioróżnorodności.

Odnawialne źródła energii (OZE)

- Wykorzystanie energii słonecznej, wiatrowej, wodnej.
- Przykłady firm inwestujących w OZE (np. IKEA, Google).

Zmniejszenie zużycia zasobów naturalnych

- Skuteczne zarządzanie wodą.
- Optymalizacja procesów produkcyjnych (mniejsze zużycie surowców).
- Wykorzystanie materiałów z recyklingu.

5) Podsumowanie

- Zrównoważony rozwój to konieczność, a nie wybór.
- Każda organizacja, niezależnie od wielkości, może podjąć działania na rzecz zrównoważonego rozwoju.
- Dobre praktyki przynoszą korzyści nie tylko środowisku, ale także samej organizacji (np. oszczędności, lepszy wizerunek).

Dobre praktyki w branży spożywczej pokazują, że nawet sektor o dużym wpływie na środowisko może wprowadzać zmiany na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Inwestycje w OZE to kluczowy element strategii wielu firm, które chcą zmniejszyć swój ślad węglowy i przyczynić się do walki ze zmianami klimatu.

Przykłady firm takich jak IKEA, Google czy Tesla inspirują inne organizacje do podążania tą samą drogą.

Data 10.04.2025

Opracowała mgr Marta Mędrak

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie Zrównoważonym Rozwojem Organizacji**
na kierunku studiów: Biznes Turystyczny
rok 2 semestr 3
Scenariusz nr 9

1. Tytuł zajęć:
Wpływ organizacji turystycznych na otoczenie – analiza środowiskowa, społeczna i ekonomiczna.
2. Grupa docelowa:
Studenci I stopnia, kierunek: Biznes Turystyczny
3. Efekt kształcenia:
Student charakteryzuje wpływ organizacji na otoczenie z uwzględnieniem aspektów środowiskowych, społecznych i ekonomicznych.
4. Metody i formy pracy:
Studium przypadku, burza mózgów, prezentacja multimedialna, praca w grupach, gra edukacyjna dyskusja kierowana.
5. Przebieg zajęć
 - 1) **Wprowadzenie teoretyczne** – pytanie do dyskusji: czym jest wpływ organizacji na otoczenie?
 - 2) **Prezentacja multimedialna** – przykłady wpływów środowiskowych, społecznych i ekonomicznych.
 - 3) **Praca w grupach** – każda grupa analizuje inny typ organizacji turystycznej (hotel, pensjonat, biuro podróży) i identyfikuje wpływy w 3 obszarach: środowiskowym, społecznym i ekonomicznym.
 - 4) **Prezentacja wyników** – grupy przedstawiają swoje ustalenia.
 - 5) **Gra edukacyjna**

Opis ogólny gry

Celem gry jest uświadomienie studentom, że każda decyzja podejmowana przez organizację turystyczną ma wpływ na otoczenie: środowiskowe (E), społeczne (S) i ekonomiczne (S). Uczestnicy podejmują decyzje, analizują ich skutki i nanoszą je na planszę „Mapy Wpływu”. Gra rozwija umiejętność myślenia systemowego i odpowiedzialnego podejmowania decyzji.

Zasady gry

Studenci dzielą się na 3–6-osobowe grupy. Każda grupa wciela się w organizację turystyczną (np. hotel, pensjonat, biuro podróży, schronisko). Grupy losują 3 karty decyzji oraz 1 kartę zdarzenia losowego po każdej decyzji. Dla każdej decyzji grupa:

- analizuje jej wpływ na środowisko, społeczeństwo i gospodarkę;
- wpisuje skutki decyzji na Mapę Wpływu (kolumna E, S, S oraz poziom wpływu: niski, średni, wysoki);
- oznacza wpływ jako pozytywny (+) lub negatywny (-).

Po zakończeniu gry każda grupa prezentuje swoją mapę i omawia konsekwencje decyzji.

Przykładowe karty decyzji

- ❖ Hotel rezygnuje z jednorazowych kosmetyków na rzecz dużych dozowników.
- ❖ Biuro podróży oferuje luksusowe safari w Afryce.
- ❖ Pensjonat zatrudnia tylko studentów na umowy zlecenia.
- ❖ Schronisko wprowadza opłatę za pozostawione śmieci.
- ❖ Hotel instaluje pompę ciepła i odnawialne źródła energii.
- ❖ Biuro organizuje wyjazdy autokarowe zamiast lotniczych.
- ❖ Pensjonat przestaje kupować produkty od lokalnych rolników na rzecz sieciowego dostawcy.
- ❖ Hotel organizuje kursy pierwszej pomocy dla lokalnej społeczności.

Przykładowe karty zdarzeń losowych:

- ❖ W regionie powstaje inicjatywa obywatelska przeciwko hałasowi turystycznemu.
- ❖ Lokalny samorząd ogłasza dotację na zielone technologie.

- ❖ Kryzys ekonomiczny zmniejsza liczbę rezerwacji.
- ❖ Media nagłaśniają przypadek dyskryminacji pracowniczej w jednym z hoteli.
- ❖ Nowe regulacje środowiskowe ograniczają transport samochodowy w rejonie parku narodowego.
- ❖ Pojawia się konkurencyjna oferta noclegowa w modelu *economy sharing*.

Szablon mapy wpływu

Uzupełnij tabelę wpisując wpływy +/- dla każdej decyzji (lub zdarzenia), oceniając je jako niski, średni lub wysoki.

	Środowiskowy (E)	Społeczny (S)	Ekonomiczny (S)
Niski wpływ			
Średni wpływ			
Wysoki wpływ			

6) Podsumowanie

Po zakończeniu gry każda grupa prezentuje swoją mapę wpływu, analizując wpływy zamierzone i niezamierzone. Dyskusja może dotyczyć pytania: Czy organizacja turystyczna może w pełni kontrolować swój wpływ na otoczenie?

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji**
na kierunku studiów: Biznes Turystyczny
rok 2 semestr 3
Scenariusz nr 10

1. Tytuł zajęć:
Reguła SMART w strategicznym określaniu celów zrównoważonego rozwoju organizacji.
2. Grupa docelowa:
Studenci I stopnia, kierunek: Biznes Turystyczny
3. Efekt kształcenia:
Określa cele zrównoważonego rozwoju organizacji w oparciu o regułę SMART wraz z miernikami.
4. Metody i formy pracy
mini-wykład interaktywny, quiz, analiza scenariuszy, feedback w parach, praca indywidualna, aktywność na forum grupy, interakcja z prezentacją.
5. Przebieg zajęć
 - 1) **Wprowadzenie** – przedstawienie tematu i znaczenia celów SMART w strategii zrównoważonego rozwoju.
 - 2) **Prezentacja multimedialna** – reguła SMART z przykładami z branży turystycznej.
 - 3) **Quiz** – krótki test z odpowiedziami (A–B–C) sprawdzający zrozumienie poszczególnych elementów SMART.

Zaznacz właściwą odpowiedź (A, B lub C).

I. Co oznacza litera 'S' w regule SMART?

A. Strategiczny

B. Specyficzny

C. Skalowalny

II. Która z poniższych cech najlepiej opisuje cel „Mierzalny”?

A. Można ocenić, czy został osiągnięty na podstawie danych lub wskaźników.

B. Jest istotny dla rozwoju zespołu.

C. Wymaga działania zespołowego.

III. Cel „Osiągalny” oznacza, że:

A. Jest zgodny z misją organizacji.

B. Jego realizacja wymaga przełamania barier kulturowych.

C. Jest realistyczny i możliwy do osiągnięcia przy dostępnych zasobach.

IV. Które z poniższych sformułowań najlepiej ilustruje cel „Realistyczny”?

A. W 5 lat zostaniemy liderem turystyki w Europie.

B. W ciągu roku ograniczymy zużycie wody o 10% w całym hotelu.

C. Otworzymy nowe biuro w Azji, nie mając tam żadnych kontaktów.

V. Cel „Określony w czasie” to taki, który:

A. Ma jasno określony termin realizacji.

B. Można zrealizować w dowolnym momencie.

C. Jest aktualny przez cały czas.

Klucz odpowiedzi: I-B, II-A, III-C, IV-B, V-A

- 4) **Indywidualne ćwiczenie** – każdy student otrzymuje opis organizacji i formułuje 2 cele SMART z miernikami.

Przeczytaj poniższy opis organizacji, a następnie sformułuj dwa cele zrównoważonego rozwoju zgodne z regułą SMART.

Opis organizacji:

Pensjonat „Zielony Widok” to średniej wielkości obiekt noclegowy położony w Karkonoszach. Obiekt posiada 20 pokoi, niewielką restaurację i wypożyczalnię rowerów. Właściciele chcą zwiększyć swoją odpowiedzialność środowiskową i społeczną, jednocześnie dbając o stabilność ekonomiczną. Są otwarci na nowe działania, ale mają ograniczony budżet inwestycyjny.

Twoje zadanie:

- a) Sformułuj dwa cele SMART dla tej organizacji (każdy cel powinien zawierać miernik i termin realizacji).
- b) Zapisz cele w tabeli poniżej.

Cel SMART

Miernik i termin

- 5) **Praca w parach** – studenci wymieniają się swoimi celami i dają sobie wzajemny feedback.
- 6) **Dyskusja zbiorcza** – wspólne podsumowanie, co jest najtrudniejsze przy konstruowaniu celów.

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji**
na kierunku studiów: Biznes Turystyczny
rok 2 semestr 3
Scenariusz nr 11

1. Tytuł zajęć:

Projektowanie działań zrównoważonych – środowisko, społeczeństwo, ład korporacyjny i prawa człowieka.

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia (licencjackiego), kierunek: Biznes Turystyczny

3. Efekt kształcenia:

Student proponuje działania z zakresu zrównoważonego rozwoju organizacji możliwe do podjęcia w obszarze środowiska naturalnego i społeczeństwa, ładu korporacyjnego i praw człowieka.

4. Metody i formy pracy:

mapa idei, **storytelling**, improwizacja scenek, prototypowanie rozwiązań, technika „czterech rogów sali”, praca w grupach, prezentacja.

5. Przebieg zajęć:

- 1) **Wprowadzenie** – przedstawienie tematu i przykładowych działań z zakresu zrównoważonego rozwoju.
- 2) **Burza mózgów** – pytanie wprowadzające do dyskusji: „Co może zrobić mała firma turystyczna dla ochrony środowiska i dla dobrostanu ludzi?”.
- 3) **Warsztat kreatywny**:
 - a) Grupy losują jeden z obszarów działań: środowisko / społeczeństwo / ład korporacyjny / prawa człowieka;

- b) Na arkuszu papieru tworzą propozycje działań dla wylosowanej kategorii w odniesieniu do: A) hotelu lub pensjonatu, B) restauracji lub baru, C) wypożyczalni sprzętu narciarskiego lub wodnego,
 - c) Dodają tytuł działania, opis, grupę docelową, potencjalne efekty.
 - 4) **Improwizacja sceniczna** – każda grupa odgrywa krótką scenkę ilustrującą działanie.
 - 5) **Galeria rozwiązań** – „przechadzka po sali”, komentowanie propozycji innych w duchu konstruktywnego wsparcia i konstruktywnej krytyki.
 - 6) **Mini-gry**
 - a) Generator pomysłów 4x4: Wybierz jedną grupę (dzieci, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami, turyści zagraniczni) i jedną kategorię ESGH. Zaprojektuj dla nich działanie, które zwiększy ich dobrostan.
 - b) Karty losowe: Połącz losowo 2 słowa (np. rower + etyka, sauna + równość) i na tej podstawie stwórz działanie zrównoważonego rozwoju.
 - c) Papierowy prototyp kartonowy: Zbuduj z papieru lub narysuj element infrastruktury lub usługi promującej ESGH.
6. Refleksja końcowa – dyskusja na temat: „Które działania ESG są najważniejsze dla przyszłości turystyki?”.

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu: Zarządzanie Zrównoważonym Rozwojem Organizacji
na kierunku studiów: Biznes Turystyczny
rok 2 semestr 3
Scenariusz nr 12

1. Temat zajęć:

Planowanie realizacji strategii zrównoważonego rozwoju – harmonogram działań i wykres Gantta.

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia, kierunek: Biznes Turystyczny

3. Efekt kształcenia:

Przygotowuje harmonogram realizacji strategii zrównoważonego rozwoju organizacji z uwzględnieniem dostępnych zasobów.

4. Metody i formy pracy:

analiza przykładów, nauka przez działanie (*learning by doing*), instruktaż komputerowy, mini-projekt, ćwiczenia komputerowe, prezentacja ekranowa.

5. Przebieg zajęć

- 1) **Wprowadzenie teoretyczne** – prowadzący przedstawia temat: co to jest harmonogram, do czego służy wykres Gantta.
- 2) **Przykład harmonogramu** – prowadzący prezentuje na ekranie gotowy plan wdrażania strategii zrównoważonego rozwoju.

Nr	Działanie (Cel ESG)	Opis działania	Termin realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
1	Środowiskowy: Redukcja zużycia energii	Audyt energetyczny budynku	I kwartał 2025	Menedżer ds. technicznych + firma zewnętrzna	Wymagane finansowanie z dotacji

Nr	Działanie (Cel ESG)	Opis działania	Termin realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
2	Społeczny: Zwiększenie partycypacji lokalnej	Warsztaty dla lokalnych dostawców nt. zasad zrównoważonego zaopatrzenia	II kwartał 2025	Koordynator CSR	We współpracy z lokalnym NGO
3	Governance: Usprawnienie raportowania ESG	Wdrożenie narzędzia do monitorowania wskaźników ESG	II-III kwartał 2025	Zarząd + IT	Narzędzie GRI Reporting Assistant
4	Środowiskowy: Gospodarka odpadami	Wprowadzenie programu zero waste w kuchni hotelowej	III-IV kwartał 2025	Szef kuchni	Wymaga przeszkolenia personelu
5	Społeczny: Równość zatrudnieniu	Szkolenie z równości szans i przeciwdziałania dyskryminacji	I kwartał 2026	HR + zewnętrzny trener	Obowiązkowe dla wszystkich pracowników

3) **Instruktaż techniczny** – prowadzący krok po kroku pokazuje, jak zrobić prosty wykres Gantta w Excelu.

a) Przygotuj dane w tabeli (np. jak powyżej), ale uproszczone do:

- Nazwa zadania
- Data rozpoczęcia
- Czas trwania (w dniach lub tygodniach)

Zadanie	Start	Czas trwania (dni)
Audyt energetyczny	2025-01-10	15

Zadanie	Start	Czas trwania (dni)
Warsztaty z dostawcami	2025-04-01	5
Wdrożenie systemu ESG	2025-06-10	30

b) Zaznacz dane i wstaw wykres:

- Wybierz dane (bez nagłówek).
- Przejdź do: **Wstawianie** → **Wykres słupkowy** → **Słupkowy skumulowany**.

c) Zamień pierwszy słupek (daty startu) na niewidoczny:

- Kliknij prawym przyciskiem myszy na pierwszy słupek.
- Wybierz „Formatuj serię danych”.
- Zmień kolor wypełnienia na **brak wypełnienia**.

d) Dostosuj osie:

- Ustaw odpowiedni zakres dat na osi poziomej.
- Odwróć kolejność zadań na osi pionowej (jeśli potrzeba).

e) Dodaj etykiety i tytuł wykresu.

- 4) **Ćwiczenie indywidualne** – studenci otrzymują uproszczony scenariusz działań ESG i samodzielnie tworzą harmonogram w Excelu.

Opis zadania dla studentów:

Na podstawie poniższych działań, przygotuj w Excelu prosty wykres Gantt'a, zakładając start każdego działania w odpowiednim miesiącu roku 2026 i szacowany czas realizacji (w tygodniach):

Działanie	Opis	Data rozpoczęcia	Czas trwania
1. Audyt dostawców	Weryfikacja, czy dostawcy spełniają kryteria ESG	styczeń 2026	3 tygodnie
2. Kampania edukacyjna	Kampania online nt. świadomego podróżowania	luty 2026	4 tygodnie
3. Wdrożenie polityki DEI	Stworzenie zasad dot. różnorodności i równości	marzec 2026	5 tygodni
4. Certyfikacja biura	Przygotowania do uzyskania certyfikatu Green Office	kwiecień 2026	6 tygodni
5. Monitorowanie postępów	Ustalenie KPI i przygotowanie raportu ESG	czerwiec 2026	3 tygodnie

- 5) **Praca w parach** – studenci wymieniają się wykresami i proponują ulepszenia.
- 6) **Refleksja końcowa** – prowadzący zbiera wnioski i odpowiada na pytania.

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie Zrównoważonym Rozwojem Organizacji**
na kierunku studiów: Biznes Turystyczny
rok 2 semestr 3
Scenariusz nr 13

1. Temat zajęć:

Przygotowanie budżetu realizacji strategii zrównoważonego rozwoju organizacji.

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia, kierunek: Biznes Turystyczny

3. Efekt kształcenia:

Student przygotowuje budżet realizacji strategii zrównoważonego rozwoju organizacji z uwzględnieniem dostępnych zasobów.

4. Metody i formy pracy:

Mini-wykład (instruktaż), analiza przypadków, nauka przez działanie (learning by doing), praca w grupach, wypełnianie arkusza Excel, dyskusja.

5. Przebieg zajęć

- 1) **Wprowadzenie teoretyczne** – czym jest budżet, kategorie kosztów w działaniach ESG, dlaczego budżet jest potrzebny.
- 2) **Przykład budżetu** – prowadzący prezentuje na ekranie gotowy budżet działań związanych ze zrównoważonym rozwojem.

Nr	Nazwa działania	Kategoria ESG	Opis kosztu	Jednostka	Liczba jednostek	Koszt jednostkowy (PLN)	Koszt całkowity (PLN)
1	Montaż perlatorów w łazienkach	Środowiskowa	Zakup i montaż perlatorów	sztuka	10	60,00	600,00
2	Warsztaty ekoturystyki	Społeczna	Wynagrodzenie trenera	godzina	3	200,00	600,00

Nr	Nazwa działania	Kategoria ESG	Opis kosztu	Jednostka	Liczba jednostek	Koszt jednostkowy (PLN)	Koszt całkowity (PLN)
3	Kampania informacyjna (plakaty)	Społeczna	Druk materiałów edukacyjnych	komplet	5	80,00	400,00
4	Szkolenie z polityki antydyskryminacyjnej	Governance	Szkolenie dla personelu	osoba	8	150,00	1 200,00

Opcjonalnie – krótka dyskusja z pytaniami wprowadzającymi: „Gdzie można byłoby zaoszczędzić?”, „Czy wszystkie działania są równie ważne?”.

- 3) **Instruktaż techniczny** – prowadzący krok po kroku pokazuje, jak zaprojektować prosty budżet w Excelu.

a) Utwórz tabelę z kolumnami:

| Nr | Nazwa działania | Kategoria ESG | Opis kosztu | Jednostka | Liczba jednostek | Koszt jednostkowy (PLN) | Koszt całkowity (PLN) |

b) Wprowadź przykładowe dane:

A	B	C	D	E	F	G	H
Nr	Nazwa działania	Kategoria ESG	Opis kosztu	Jednostka	Liczba	Koszt jedn.	Koszt całkowity
1	Wymiana oświetlenia na LED	Środowiskowa	Zakup lamp LED	sztuka	20	75,00	=F2*G2
2	Szkolenie z DEI	Społeczna	Wynagrodzenie trenera	godzina	4	250,00	=F3*G3
3	Eko-kampania online	Społeczna	Zakup reklam w mediach społecz.	pakiet	2	400,00	=F4*G4

c) Formatuj kolumny:

- Kolumny F, G i H sformatuj jako „Waluta”.

- Użyj formuły $=F2*G2$ itd. w kolumnie H, aby Excel automatycznie obliczał koszt całkowity.
 - d) Dodaj SUMĘ:
 - Pod tabelą wstaw $=SUMA(H2:H4)$ aby obliczyć łączny budżet.
 - e) (Opcjonalnie) Dodaj kolory, ramki, nagłówki:
 - Kolumny nagłówkowe pogrub.
 - Dodaj obramowania dla przejrzystości.
 - Pokoloruj wiersz sum.
- 4) **Ćwiczenie w grupach:** każda grupa otrzymuje mini-scenariusz, projektuje 4 działania i budżetuje je w Excelu.

Opis zadania dla studentów:

MINI-SCENARIUSZ:

Pensjonat planuje wdrożenie strategii zrównoważonego rozwoju. Chce przeznaczyć do 15 000 PLN na pierwsze działania ESG. Grupa zarządzająca potrzebuje budżetu na 4 konkretne działania. Waszym zadaniem jest zaplanować je, określić jednostki kosztowe i zaprojektować budżet w Excelu.

Wytyczne dla studentów:

- ⇒ Wymyślcie **cztery realistyczne działania** zgodne z zasadami ESG.
- ⇒ Przypiszcie do każdego działania:
 - rodzaj kosztu (np. materiały, usługi, praca),
 - jednostkę rozliczeniową (np. godzina, sztuka, pakiet),
 - liczbę jednostek,
 - szacunkowy koszt jednostkowy (realistyczny!).
- ⇒ W Excelu przygotujcie tabelę według wzoru z instruktażu.
- ⇒ Nie przekroczcie 15 000 PLN!
- ⇒ Zapiszcie plik i przygotujcie krótkie uzasadnienie dla każdej pozycji.

Przykładowe działania do wyboru (mogą, ale nie muszą być użyte):

- ✓ Montaż filtrów ograniczających zużycie wody.
- ✓ Cykl warsztatów dla gości nt. ekoturystyki.
- ✓ Wdrożenie systemu segregacji odpadów.
- ✓ Zatrudnienie lokalnych dostawców ekologicznej żywności.
- ✓ Szkolenie personelu z równości i przeciwdziałania dyskryminacji.

- 5) **Prezentacja wyników i refleksja:** każda grupa prezentuje swój budżet i omawia decyzje.
- 6) **Podsumowanie** – powrót do pytań: „Na co warto przeznaczać środki?”, Gdzie można oszczędzać?”.

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu: Zarządzanie Zrównoważonym Rozwojem
Organizacji

na kierunku studiów Biznes Turystyczny

rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 14

1. Temat zajęć:

Wdrażanie strategii zrównoważonego rozwoju w organizacjach sektora turystycznego – zasoby niezbędne do realizacji.

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia, kierunek: Biznes Turystyczny

3. Efekt kształcenia:

Student wskazuje zasoby (ludzkie, finansowe, infrastrukturalne) niezbędne do wdrożenia strategii zrównoważonego rozwoju organizacji.

4. Metody i formy pracy:

Mini-wykład, dyskusja moderowana, praca w grupach, *case study*, burza mózgów.

5. Przebieg zajęć

- 1) **Wprowadzenie teoretyczne** – krótkie wprowadzenie do tematu przez prowadzącego, wskazanie celu zajęć i efektów kształcenia.
- 2) **Prezentacja multimedialna** – wskazanie na rodzaje zasobów i ich znaczenie dla organizacji.
- 3) **Praca w grupach nad studium przypadku.**

OPISY PRZYPADKÓW

CASE STUDY 1: Pensjonat

Opis:

Niewielki, rodzinny pensjonat położony na obrzeżach lasu, w sąsiedztwie Karkonoskiego Parku Narodowego. Oferuje 10 pokoi, prowadzony jest przez właścicielkę i jej dorosłe dzieci. Goście to głównie rodziny z dziećmi oraz seniorzy.

Plany strategiczne (ESG):

- Wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów i kompostownika.
- Zakup energooszczędnych urządzeń do kuchni.
- Organizowanie warsztatów z lokalnym przewodnikiem nt. „Las jako ekosystem”.

Zadanie dla grupy: Zidentyfikujcie zasoby:

- **Ludzkie** (np.: Czy rodzina sama wdroży zmiany? Kto przeszkoli gości?),
- **Finansowe** (np.: Czy będą potrzebne dotacje? Na co?),
- **Infrastrukturalne** (Czy istnieją warunki do przechowywania odpadów, organizacji warsztatów itp.?).

CASE STUDY 2: Hotel

Opis:

Obiekt 3-gwiazdkowy z 60 pokojami, restauracją i SPA. Należy do sieci hoteli regionalnych. Zatrudnia ponad 40 osób. Często gości grupy zorganizowane oraz turystów zagranicznych.

Plany strategiczne (ESG):

- Zmniejszenie zużycia wody o 30% w ciągu dwóch lat.
- Certyfikacja w ramach programu EU Ecolabel.
- Zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami na stanowiskach administracyjnych.

Zadanie dla grupy: Przeanalizujcie niezbędne zasoby:

- Jakich specjalistów trzeba zatrudnić?
- Jakie inwestycje infrastrukturalne będą konieczne?
- Skąd pozyskać środki na certyfikację i szkolenia?

CASE STUDY 3: Uzdrowisko

Opis:

Uzdrowisko z tradycjami, prowadzące działalność leczniczą, rekreacyjną i turystyczną. Gośćmi są głównie osoby 50+. Kompleks posiada własne ujęcia wód i rozbudowaną infrastrukturę medyczną.

Plany strategiczne (ESG):

- Termomodernizacja budynków (redukcja śladu węglowego).
- Program integracji międzypokoleniowej: łączenie pobytów seniorów i dzieci.
- Wprowadzenie polityki różnorodności i równego traktowania.

Zadanie dla grupy: Określcie:

- Jakie zasoby ludzkie są potrzebne do realizacji programu integracyjnego?
- Jakiego typu inwestycje infrastrukturalne są wymagane przy termomodernizacji?
- Jakie fundusze mogą zostać wykorzystane?

CASE STUDY 4: Biuro podróży

Opis:

Biuro specjalizuje się w turystyce przyrodniczej i kulturowej. Działa

głównie w regionie Dolnego Śląska. Współpracuje z lokalnymi przewodnikami, organizuje wyprawy rowerowe, piesze i edukacyjne.

Plany strategiczne (ESG):

- Wdrożenie systemu offsetu emisji CO₂ (np. sadzenie drzew).
- Opracowanie katalogu wycieczek w pełni inkluzywnych (również dla osób z niepełnosprawnością).
- Certyfikacja biura zgodnie ze standardem *Travelife*.

Zadanie dla grupy: Zidentyfikujcie:

- Jakie kompetencje muszą mieć pracownicy?
- Jakie koszty i działania są związane z offsetem CO₂?
- Co trzeba zmienić w infrastrukturze (np. dostępność biura, strony internetowej)?

Arkusze pracy grupowej – Zasoby do wdrożenia strategii zrównoważonego rozwoju

Instrukcja: Na podstawie otrzymanego studium przypadku, wypełnijcie poniższy arkusz, identyfikując kluczowe zasoby niezbędne do wdrożenia strategii zrównoważonego rozwoju w analizowanej organizacji.

1. Informacje ogólne o organizacji

Nazwa organizacji:

Typ działalności (hotel, biuro podróży, uzdrowisko itp.):

Krótki opis sytuacji wyjściowej:

2. Planowane działania w ramach strategii zrównoważonego rozwoju

Wypisz 2–4 planowane działania ESG:

3. Zasoby niezbędne do realizacji działań

Rodzaj zasobu (ludzki, finansowy, infrastrukturalny)	Opis konkretnego zasobu	Do którego działania się odnosi?	Uwagi (np. dostępność, źródło finansowania)

4. Wnioski końcowe

Które zasoby są najtrudniejsze do pozyskania i dlaczego?

Jakie działania można podjąć, aby zintegrować zasoby i zwiększyć szanse powodzenia strategii?

- 4) Dyskusja moderowana nt. wyników pracy grup.
- 5) Podsumowanie – omówienie kluczowych zasobów wymaganych do wdrożenia strategii zrównoważonego rozwoju oraz podkreślenie znaczenia integracji zasobów w sektorze turystycznym.

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie Zrównoważonym Rozwojem Organizacji**

na kierunku studiów: Biznes Turystyczny

rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 15

1. Temat zajęć:

Interesariusze zrównoważonego rozwoju – identyfikacja, zaangażowanie, współpraca.

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia, kierunek: Biznes Turystyczny

3. Efekt kształcenia:

1. Student mapuje interesariuszy strategii zrównoważonego rozwoju organizacji.
2. Student przygotowuje plan oraz projektuje narzędzia służące do zaangażowania interesariuszy w realizację strategii zrównoważonego rozwoju.

4. Metody i formy pracy:

- Mini-wykład interaktywny
- Studium przypadku (turystyka lokalna)
- Praca zespołowa z kartą zadania
- Symulacja (warsztat partycypacyjny)
- Gra edukacyjna
- Quiz i sesja Q&A.

5. Przebieg zajęć

1) **Pytania wprowadzające i dyskusja**

- Kto ma wpływ na działalność hotelu, pensjonatu, uzdrowiska czy biura podróży?

- Czy można mówić o „zrównoważonym rozwoju” bez udziału lokalnej społeczności, gości i dostawców?
- Jakie korzyści i ryzyka niesie ignorowanie interesariuszy?

2) Prezentacja multimedialna

- Definicja interesariuszy (wewnętrzni/zewnętrzni, lokalni/systemowi, strategiczni/operacyjni)
- Przykładowa mapa interesariuszy w branży turystycznej (np. dla hotelu w Karkonoszach)
- Narzędzia angażowania interesariuszy: konsultacje społeczne, ankiety, warsztaty, panele, media społecznościowe

3) Zadanie grupowe

Cel: przygotowanie mapy interesariuszy i planu zaangażowania na przykładzie fikcyjnej organizacji turystycznej.

Materiały pomocnicze: opisy organizacji, karta zadania.

Prezentacja wyników i moderowana dyskusja.

OPISY ORGANIZACJI:

Hotel

Rodzinny hotel położony w Karpaczu, promujący ofertę *slow tourism*. Działa przez cały rok i zatrudnia 30 osób. Posiada rozbudowaną strefę *wellness*, organizuje także warsztaty przyrodnicze.

Uzdrowisko

Publiczne uzdrowisko z ponad 100-letnią tradycją. Korzysta z lokalnych zasobów naturalnych, prowadzi również działalność edukacyjną na temat wód leczniczych i bioróżnorodności regionu.

Biuro Podróży

Małe biuro specjalizujące się w turystyce aktywnej i odpowiedzialnej (rowerowej, pieszej, edukacyjnej). Oferuje programy dla szkół oraz grup międzynarodowych. Współpracuje z lokalnymi przewodnikami.

Karczma

Restauracja serwująca dania kuchni regionalnej. Działa sezonowo w Szklarskiej Porębie. Posiada mini ogród ziołowy i planuje rozwój małej infrastruktury edukacyjnej dla dzieci.

KARTA ZADANIA GRUPOWEGO:

ZADANIE: Na podstawie opisu przydzielonej organizacji:

- Wypisz kluczowych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.
- Oznacz ich wpływ i znaczenie dla strategii zrównoważonego rozwoju.
- Zaproponuj minimum 3 konkretne narzędzia lub działania służące zaangażowaniu wybranych interesariuszy.
- Wskaż, które obszary raportowania ESG (zwłaszcza S lub G) odzwierciedlają te działania.

4) Gra edukacyjna:

Zasady gry:

- ⇒ Studenci losują 3 karty: organizacja + interesariusz + problem.
- ⇒ Ich zadaniem jest zaprojektowanie strategii zaangażowania danego interesariusza w rozwiązanie wskazanego problemu.
- ⇒ Wyniki prezentowane są w formie krótkiego wystąpienia przed resztą grupy.

KARTY DO GRY

Organizacje (losuj jedną)

- Hotel w Karkonoszach

- Lokalne biuro podróży

- Gastronomia przy szlaku turystycznym

- Uzdrowisko w dolinie

Interesariusze (losuj jednego)

- Mieszkańcy

- Turyści

- Pracownicy

- NGO ekologiczne

- Samorząd lokalny

- Dostawcy lokalni

Problemy do rozwiązania (losuj jeden)

- Zanieczyszczenie otoczenia i zarzuty greenwashingu

- Skargi mieszkańców na hałas i natężenie ruchu

- Brak informacji nt. działań społecznych firmy

- Niskie morale pracowników sezonowych

Zadanie uczestników gry:

Opracuj strategię współpracy z wylosowanym interesariuszem, uwzględniając jego potrzeby i punkt widzenia. Przygotuj prezentację 2-minutową z propozycją działania zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju i raportowania ESG.

5) Podsumowanie zajęć i quiz

- 5 pytań zamkniętych sprawdzających rozumienie pojęcia interesariuszy i metod angażowania.
- Mini sesja Q&A: Co jeszcze może stanowić wyzwanie w komunikacji ze społecznością lokalną?

- Wskazanie praktycznego znaczenia wiedzy nt. interesariuszy przy raportowaniu ESG (część S i G raportu).

Quiz końcowy (5 pytań + klucz)

1. Które z poniższych NIE jest interesariuszem zewnętrznym organizacji turystycznej?

- a) Goście hotelowi
- b) Właściciel firmy
- c) NGO ekologiczne
- d) Mieszkańcy

2. Co to jest mapa interesariuszy?

- a) Graficzne przedstawienie geograficznych punktów kontaktu
- b) Schemat organizacyjny instytucji
- c) Narzędzie służące identyfikacji grup wpływających na firmę
- d) Mapa lokalnych zasobów przyrodniczych

3. Które narzędzie angażowania interesariuszy jest przykładem dialogu społecznego?

- a) Ulotka promocyjna
- b) Konsultacje publiczne
- c) Ankieta satysfakcji
- d) Komunikat na stronie

4. Które obszary raportowania ESG obejmują temat interesariuszy?

- a) E i G
- b) S i G

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

*Projekt pod nazwą Kompetencje jutra - modyfikacja wybranych kierunków studiów w Karkonoskiej Akademii Nauk
Stosowanych w Jeleniej Górze realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027*

c) Tylko E

d) Tylko S

5. Dlaczego angażowanie interesariuszy jest ważne?

a) Bo wymaga tego prawo

b) Bo pozwala unikać konfliktów i lepiej projektować strategię

c) Bo zwiększa widoczność w mediach społecznościowych

d) Bo poprawia estetykę przekazu

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu **Zarządzanie Zrównoważonym Rozwojem Organizacji**

na kierunku studiów: Biznes Turystyczny

rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 16

1. Temat zajęć:

Sprawozdawczość z zaangażowania interesariuszy w sektorze turystycznym – praktyka ESG.

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia, kierunek: Biznes Turystyczny

3. Efekt kształcenia:

Student potrafi: zidentyfikować dane niezbędne do przygotowania sprawozdania z zaangażowania interesariuszy, dobrać strukturę i język raportu odpowiedni do wymagań ESG, opracować treści raportowe na podstawie materiałów źródłowych (ankiet, obserwacji, konsultacji), przedstawić dane w formie jakościowej i ilościowej w kontekście turystyki.

4. Metody i formy pracy:

- mini wykład
- analiza przykładowych raportów
- praca w grupach z kartą zadaniową
- gra weryfikująca poprawność przygotowanych sprawozdań
- quiz podsumowujący z kluczem odpowiedzi
- sesja Q&A.

5. Przebieg zajęć

1) **Pytania wprowadzające i dyskusja**

- Czy interesariusze chcą, aby ich głos był uwzględniony w strategiach organizacji?

- Jakie formy sprawozdawczości znacie z życia codziennego (społecznego, szkolnego, zawodowego)?
- Po co organizacja turystyczna miałaby tworzyć sprawozdanie z zaangażowania interesariuszy?

2) Prezentacja multimedialna

- Rola sprawozdawczości w ESG (obszar S i G)
- Jakie dane warto raportować: przykłady działań i ich mierników
- Struktura i język sprawozdań (sekcje, styl, dostępność treści)
- Omówienie dobrych i złych praktyk raportowych

3) Zadanie grupowe

Grupy otrzymują opisy działań organizacji (4 różne organizacje turystyczne z regionu). Ich zadaniem jest opracowanie roboczej wersji 1-stronicowego sprawozdania z zaangażowania interesariuszy. Do wykorzystania są: przykładowe dane z ankiet, konsultacji, obserwacji, materiały medialne.

OPISY ORGANIZACJI:

Pensjonat:

Rodzinny pensjonat z tradycjami, zlokalizowany w pobliżu szlaków turystycznych. W ostatnich latach podejmuje działania proekologiczne, np. wymiana źródła ogrzewania, segregacja śmieci, rezygnacja z plastiku. Współpracuje z lokalnymi dostawcami żywności.

Centrum Uzdrowiskowe:

Duży kompleks sanatoryjno-hotelowy w Cieplicach, oferujący zabiegi lecznicze i **wellness**. Odnotowuje rosnące zainteresowanie ze strony seniorów z Niemiec i Czech. Prowadzi działania społeczne (np. bezpłatne wykłady zdrowotne).

Biuro Podróży:

Organizator wycieczek górskich, rowerowych i krajoznawczych. Współpracuje z przewodnikami lokalnymi i schroniskami. Stawia na ofertę niskowęglową i turystykę wolną od tłoku. Testuje narzędzia cyfrowe do komunikacji z klientami.

Restauracja regionalna:

Restauracja promująca kuchnię regionu z certyfikatem Dziedzictwa Kulinarne. Uczestniczy w festiwalach kulinarnych i akcjach edukacyjnych nt. niemarnowania żywności. Zatrudnia osoby z niepełnosprawnościami.

PRZYKŁADOWE DANE ŹRÓDŁOWE DO RAPORTOWANIA (fikcyjne)

Wyniki ankiety pracowniczej: 70% pracowników uważa działania za przydatne, ale tylko 40% czuje się wystarczająco informowanych.

Dane z konsultacji z klientami: 60% z nich chce więcej informacji o ekologicznych inicjatywach.

Statystyki: 20% spadek zużycia plastiku, 15% wzrost udziału dostawców lokalnych.

4) Prezentacja i omówienie rezultatów

Każda grupa przedstawia swój raport – pozostali oceniają zgodność z logiką ESG. Prowadzący komentuje formę i jakość sprawozdań

5) Gra edukacyjna

Zasady gry:

- ⇒ Każda grupa losuje przygotowane fragmenty raportów (z błędami i dobrymi praktykami)
- ⇒ Zadanie: należy wychwycić nieścisłości, błędy formalne i manipulacje danymi
- ⇒ Gra kończy się krótką dyskusją o transparentności i etyce raportowania.

FRAGMENTY RAPORTÓW

„Wszyscy nasi pracownicy są bardzo zadowoleni z pracy, nie było żadnych skarg”. [Błąd: brak danych, uogólnienie]

„Od 2023 r. wspieramy lokalnych rolników”. [Brak konkretów: ilu, jakich, w jakiej formie?]

„Goście chwalą nasze eko-rozwiązania”. [Błąd: brak źródła, dowodów]

„Przyjazne środowisku działania: segregujemy odpady”. [Brak informacji o skuteczności, zakresie, wolumenie]

„Nie raportujemy danych personalnych, by zachować poufność”. [Fałszywe uzasadnienie braku sprawozdawczości].

6) Podsumowanie zajęć i quiz –

- Quiz: 5 pytań zamkniętych.
- Sesja Q&A: studenci zadają pytania dotyczące realnej praktyki raportowania.

Quiz końcowy (5 pytań + klucz)

- Który z poniższych elementów NIE jest częścią raportu z zaangażowania interesariuszy?
 - Opis działań promocyjnych
 - Wskaźniki odpowiedzi z konsultacji
 - Charakterystyka interesariuszy
 - Metody zbierania danych
- Jakiego rodzaju dane najlepiej obrazują skuteczność działań angażujących?
 - Liczba osób na stronie WWW
 - Subiektywna ocena zarządu
 - Wyniki ankiet i konsultacji
 - Budżet marketingowy
- Który z interesariuszy ma największy wpływ na ocenę działań społecznych?
 - Zarząd

- B. Media
- C. Lokalna społeczność
- D. Właściciele budynków
- d. Dlaczego ważna jest transparentność w raportowaniu?
 - A. Aby zachęcić do inwestowania
 - B. Aby uniknąć manipulacji i zbudować zaufanie
 - C. Aby poprawić SEO
 - D. Aby zmniejszyć koszty HR
- e. W jakim obszarze ESG najczęściej raportuje się dane o interesariuszach?
 - A. E – środowisko
 - B. S – społeczeństwo
 - C. G – zarządzanie
 - D. CSR – ogólnie

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu: *Zarządzanie Zrównoważonym Rozwojem Organizacji*

na kierunku studiów: Biznes Turystyczny

rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 17

1. Temat zajęć:

Komunikacja strategii zrównoważonego rozwoju – identyfikacja grup docelowych i planowanie działań.

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia, kierunek: Biznes Turystyczny

3. Efekty kształcenia:

- 1) Student identyfikuje grupy docelowe komunikacji zrównoważonego rozwoju organizacji
- 2) Student opracowuje elementy planu komunikacji zrównoważonego rozwoju takie jak cele, metody i narzędzia oraz kanały komunikacji.

4. Metody i formy pracy:

- mini-wykład z elementami prezentacji multimedialnej
- praca indywidualna i grupowa
- analiza przypadków (case study)
- ćwiczenie strategiczne (warsztat planowania)
- gra edukacyjna: „Kanał czy pudło?”
- quiz podsumowujący + sesja Q&A

5. Przebieg zajęć

- 1) Pytania wprowadzające i dyskusja

- Czy o zrównoważonym rozwoju każdemu trzeba mówić tak samo?
- Jakie kanały komunikacji są typowe dla sektora turystyki?
- Czy komunikacja to tylko reklama?

2) Prezentacja multimedialna

- Co to jest plan komunikacji zrównoważonego rozwoju
- Kto jest odbiorcą komunikatu – segmentacja grup interesariuszy
- Jak określić cele i dobrać odpowiednie kanały komunikacji (np. **social media** vs. komunikaty urzędowe)
- Przykłady z branży turystycznej: schronisko, hotel, biuro podróży, park narodowy

3) Zadanie indywidualne

Na podstawie opisu krótkiej sytuacji (organizacja turystyczna planuje nowe działanie proekologiczne), każdy student tworzy roboczą listę odbiorców, których warto poinformować i angażować oraz proponuje odpowiedni kanał i formę komunikacji.

4) Zadanie grupowe: mini-warsztat

Studenci pracują w 3-4-osobowych grupach. Każda grupa otrzymuje opis fikcyjnej organizacji turystycznej oraz zestaw działań związanych ze zrównoważonym rozwojem. Zadanie: należy stworzyć mini-plan komunikacji (cele, grupy docelowe, metody i kanały). Grupy przedstawiają wyniki na forum.

OPISY ORGANIZACJI:

Hotel – średniej wielkości hotel w Karpaczu, z salą konferencyjną, restauracją i strefą wellness. Planuje wdrożenie programu ograniczenia zużycia plastiku.

Biuro Podróży – organizuje piesze i rowerowe wycieczki po Karkonoszach. Chce poinformować o nowej polityce dotyczącej partnerstw z lokalnymi dostawcami.

Uzdrowisko w Świeradowie – oferuje zabiegi balneoterapeutyczne i dietę opartą na lokalnych produktach. Rozważa kampanię informacyjną na temat redukcji emisji CO₂ w transporcie gości.

4. Schronisko górskie – prowadzi działania edukacyjne i segregację odpadów. Chce komunikować turystom zmiany w zasadach gospodarowania wodą.

2. Karta pracy do zadania grupowego

Nazwa organizacji: _____

Temat działań zrównoważonego rozwoju:

Cele komunikacji:

1. _____

2. _____

Grupy docelowe:

1. _____

2. _____

Kanały komunikacji i metody:

– _____

– _____

5) Gra edukacyjna – „Kanał czy pudło?”

Zadanie polega na przyporządkowaniu kanałów komunikacji do konkretnych odbiorców i sytuacji (np. „Facebook post do seniorów w uzdrowisku” – pudło!). Studenci w parach losują karty i decydują, czy dany kanał jest trafny („kanał”) czy nie („pudło”).

PRZYKŁADOWE KARTY (SYTUACJA + KANAŁ):

Wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów w schronisku górskim + plakat w jadalni → Kanał

Nowy filtr powietrza w uzdrowisku + *Instagram Stories* → Pudło

Zmiana menu na lokalne produkty w restauracji hotelowej + filmik na TikToku z hashtagem #ekoKarkonosze → Kanał

Nowa stacja ładowania e-rowerów + notatka w dzienniku urzędowym → Pudło

Współpraca z lokalnym NGO przy sprzątaniu szlaków + wydarzenie na Facebooku → Kanał

Ograniczenie zużycia wody w pensjonacie + informacja w newsletterze dla inwestorów → Pudło

6) Podsumowanie zajęć i quiz –

- Quiz: 5 pytań zamkniętych.
- Sesja zamykająca z pytaniem: „Największe wyzwania komunikacyjne w Waszych firmach/stażach?”.

Quiz końcowy (5 pytań + klucz)

1. Która z poniższych grup NIE jest typową grupą docelową komunikacji zrównoważonego rozwoju?
A. Pracownicy
B. Dostawcy
C. Konkurencja
D. Goście hotelowi
2. Który kanał komunikacji najlepiej nadaje się do edukacji dzieci w schronisku?
A. E-mail
B. Kolorowa plansza edukacyjna

- C. LinkedIn
 - D. Raport ESG
3. Co jest głównym celem planu komunikacji?
- A. Zwiększenie sprzedaży
 - B. Przekazanie spójnych informacji odpowiednim odbiorcom
 - C. Ochrona przed kryzysem
 - D. Optymalizacja kosztów
4. Które narzędzie jest przykładem komunikacji dwukierunkowej?
- A. Raport roczny
 - B. E-mail informacyjny
 - C. Konsultacje społeczne
 - D. Plakat
5. Które medium jest najczęściej używane w komunikacji z młodymi turystami?
- A. Ulotki
 - B. TikTok
 - C. Raport ESG
 - D. Prasa lokalna

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie Zrównoważonym Rozwojem Organizacji**

na kierunku studiów: Biznes Turystyczny

rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 18

1. Temat zajęć:

Formułowanie komunikatu o strategii zrównoważonego rozwoju dla wybranych interesariuszy.

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia, kierunek: Biznes Turystyczny

3. Efekt kształcenia:

Student przygotowuje propozycję komunikatu odnoszącego się do strategii zrównoważonego rozwoju organizacji, skierowanego do wskazanej grupy interesariuszy

4. Metody i formy pracy:

- Mini wykład
- Ćwiczenie indywidualne i grupowe
- Analiza przykładów
- Gra edukacyjna
- Quiz wiedzy + sesja Q&A

5. Przebieg zajęć

1) Pytania wprowadzające i dyskusja

- Co sprawia, że komunikat jest skuteczny?
- Czy jeden komunikat może działać na wszystkich?

- Czym różni się komunikacja wewnętrzna od zewnętrznej?

2) Prezentacja multimedialna

- Rola komunikatu w strategii zrównoważonego rozwoju
- Kluczowe elementy dobrego komunikatu (cel, grupa docelowa, język, kanał, styl)
- Przykłady komunikatów: dobre vs. błędne

3) Zadanie indywidualne

Studenci otrzymują komunikaty i przypisaną do nich grupę interesariuszy – oceniają ich adekwatność i poprawność.

PRZYKŁADOWE KOMUNIKATY

„Od 1 czerwca serwujemy w naszej restauracji tylko lokalne produkty z certyfikatem ekologicznym. Dziękujemy za wspólne dbanie o naszą planetę!”
[Do gości]

„Zarząd informuje, że w 2024 r. zakładamy wdrożenie systemu ESG w oparciu o dyrektywę CSRD.” [Do pracowników]

„W odpowiedzi na oczekiwania inwestorów publikujemy pierwszą wersję raportu zrównoważonego rozwoju.” [Do inwestorów]

„Z powodu nadmiernego zużycia energii zrezygnujemy z iluminacji budynku w godzinach nocnych.” [Do lokalnej społeczności]

4) Zadanie grupowe

Każda grupa losuje opis organizacji turystycznej oraz przypisaną jej grupę interesariuszy. Zadanie: należy przygotować komunikat pisemny (np. e-mail, plakat, post w mediach społecznościowych), który informuje o działaniu strategicznym z zakresu zrównoważonego rozwoju. Do pomocy: karta z instrukcją.

OPISY ORGANIZACJI:

Hotel:

Rodzinny hotel w Karpaczu, zatrudniający 35 osób, z własną kuchnią i strefą SPA. Od kilku lat prowadzi selektywną zbiórkę odpadów i kupuje lokalne produkty. Planuje inwestycję w fotowoltaikę.

Biuro Podróży:

Biuro z Jeleniej Góry specjalizujące się w turystyce pieszej i rowerowej po Dolnym Śląsku. Współpracuje z lokalnymi przewodnikami i schroniskami. Chce rozpocząć promocję wycieczek niskoemisyjnych.

Uzdrowisko:

Duży kompleks sanatoryjny, świadczący usługi medyczne, noclegowe i gastronomiczne. Zainwestował w system oczyszczania wody i ograniczył zużycie plastiku. W planach ma wdrożenie strategii CSR.

Schronisko górskie:

Małe, ekologiczne schronisko w Górach Stołowych. Serwuje tylko wegetariańskie dania, korzysta z wody deszczowej, nie posiada Wi-Fi. Angażuje się w działania edukacyjne dla młodzieży.

KARTA PRACY – TWORZENIE KOMUNIKATU

Zadanie: Opracuj komunikat informujący wybraną grupę interesariuszy o działaniu z zakresu zrównoważonego rozwoju. Uwzględnij poniższe elementy:

- ✓ Kim są odbiorcy?
- ✓ Cel komunikatu
- ✓ Główna treść
- ✓ Ton komunikatu (formalny/nieformalny)
- ✓ Wybrany kanał komunikacji
- ✓ Forma (grafika, tekst, e-mail, post itp.)

5) Gra edukacyjna

Zasady gry: Każda grupa losuje kartę z komunikatem. Ocenia następnie, czy komunikat jest dopasowany do grupy odbiorców. Grupa uzyskuje 1 pkt za prawidłową ocenę + 1 pkt za argumentację. Po każdej rundzie przewidziana jest dyskusja.

PRZYKŁADOWE KARTY GRY:

Komunikat o polityce **zero waste** – skierowany do inwestorów [PUDŁO – nieadekwatna grupa]

Informacja o warsztatach ekologicznych – skierowana do szkół lokalnych [W PUNKT]

Post o sadzeniu drzew – skierowany do klientów na Facebooku [W PUNKT]

E-mail z raportem ESG – do turystów zagranicznych [PUDŁO]

6) Podsumowanie zajęć i quiz –

- Quiz: 5 pytań zamkniętych.
- Q&A: pytania studentów do prowadzącego.

Quiz końcowy (5 pytań + klucz)

1. Który element nie jest wymagany w komunikacie?

- a) grupa odbiorców
- b) kanał komunikacji
- c) kolor logo

2. Który styl pasuje do komunikatu dla dzieci?

- a) formalny
- b) prosty i obrazowy
- c) techniczny

3. Co NIE jest celem komunikatu ZR?

- a) edukacja

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

*Projekt pod nazwą Kompetencje jutra - modyfikacja wybranych kierunków studiów w Karkonoskiej Akademii Nauk
Stosowanych w Jeleniej Górze realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027*

b) dezinformacja

c) zaangażowanie

4. Kiedy warto użyć social media?

a) komunikacja z inwestorami

b) komunikacja z klientami

5. Co oznacza plain language?

a) prosty, zrozumiały język

b) język techniczny

c) język po angielsku

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie Zrównoważonym Rozwojem Organizacji**

na kierunku studiów: Biznes Turystyczny

rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 19

1. Temat zajęć:

Planowanie działań zrównoważonego rozwoju w konkretnej organizacji.

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia, kierunek: Biznes Turystyczny

3. Efekt kształcenia:

Student określa założenia działań z obszaru zrównoważonego rozwoju, możliwych do podjęcia z punktu widzenia określonej organizacji

4. Metody i formy pracy:

- Mini wykład
- Praca z kartami organizacji
- Dyskusja grupowa
- Gra decyzyjna
- Quiz + sesja Q&A

5. Przebieg zajęć

1) Pytania wprowadzające i dyskusja

- Jak rozumiesz „działania możliwe do podjęcia”?
- Czy każda organizacja może wdrożyć te same rozwiązania?
- Jakie czynniki ograniczają lub wspierają działania zrównoważone?

2) Prezentacja multimedialna

- Czym są działania ZR: przykłady z branży turystycznej

- Czynniki wpływające na realność wdrożenia działań
- Analiza wybranych działań wg modelu: cel – zakres – mierniki – ryzyka – szanse
- Przykłady dobrych praktyk w hotelarstwie, uzdrowiskach, gastronomii

3) **Zadanie grupowe**

Grupy losują opisy organizacji turystycznych i mają przygotować plan minimum trzech realnych działań z zakresu zrównoważonego rozwoju możliwych do wdrożenia przez wskazaną organizację.

Każde działanie powinno zawierać:

- cel,
- formę wdrożenia,
- zaangażowane zasoby,
- potencjalne ograniczenia,
- przewidywany efekt.

Pomoc: karta robocza + tabela decyzyjna.

OPISY ORGANIZACJI:

Hotel: Rodzinny hotel 3-gwiazdkowy w Karpaczu, 50 pokoi, restauracja, sauna. Główna grupa klientów: rodziny z dziećmi, turyści weekendowi.

Kamping: Ekologiczne pole namiotowe z domkami letniskowymi w pobliżu Kowar. Obsługuje głównie turystów pieszych i rowerowych.

Biuro podróży: Organizator wycieczek jednodniowych w Karkonoszach, klientami są turyści zagraniczni i seniorzy.

Sanatorium: Duży ośrodek leczniczy w Świeradowie-Zdroju. Pacjenci korzystają z zabiegów zdrowotnych i dietetycznych.

Wypożyczalnia rowerów: Mała firma sezonowa w Szklarskiej Porębie oferująca wypożyczenia rowerów i map szlaków rowerowych.

KARTA PRACY – PLAN DZIAŁAŃ ZR

Organizacja: _____

Działanie	Cel	Zasoby	Ograniczenia	Efekt

4) Gra edukacyjna

Grupy otrzymują zestaw 12 kart działań ZR (różny poziom trudności i kosztów) i muszą wybrać 4 działania, które najlepiej pasują do ich organizacji. Za każdym razem grupy muszą uzasadnić wybór na podstawie zasobów i profilu organizacji. Następnie następuje wspólne grupowe omówienie wyborów i ocena ich zasadności.

PRZYKŁADOWE KARTY DO GRY:

Zakup filtrów do wody i rezygnacja z plastikowych butelek (niski koszt)

Instalacja paneli fotowoltaicznych (wysoki koszt)

Szkolenie pracowników z oszczędzania energii (niski koszt)

Wprowadzenie lokalnych produktów w ofercie gastronomicznej (średni koszt)

Program rabatowy dla turystów podróżujących koleją (niski koszt)

System segregacji odpadów z instrukcjami dla gości (niski koszt)

Aplikacja z mapami pieszymi i rowerowymi (średni koszt)

Kampania społeczna: #NieZostawiajŚladu (średni koszt)

Monitoring zużycia wody i energii (średni koszt)

Zatrudnianie lokalnych dostawców usług (brak kosztu)

Zamiana ręczników co 3 dni, a nie codziennie (oszczędność kosztów)

Zielony dach na budynku (wysoki koszt)

5) Podsumowanie zajęć i quiz –

- Quiz: 5 pytań zamkniętych.
- Q&A: pytania uczestników dotyczące możliwości wdrażania działań ZR.

Quiz końcowy (5 pytań + klucz)

1. Które z działań można wprowadzić bez kosztów inwestycyjnych?

A. Monitoring zużycia wody

B. Zatrudnianie lokalnych dostawców

C. Instalacja paneli fotowoltaicznych

2. Które z działań wymaga największych nakładów?

A. Kampania edukacyjna

B. Zielony dach

C. Wprowadzenie lokalnych produktów

3. Dlaczego warto analizować zasoby przed wdrożeniem działań ZR?

A. By uzasadnić działania finansowo

B. By dobrać realne i skuteczne działania

C. By spełnić wymagania UE

4. Które działanie wspiera lokalną gospodarkę?

A. Segregacja odpadów

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

*Projekt pod nazwą Kompetencje jutra - modyfikacja wybranych kierunków studiów w Karkonoskiej Akademii Nauk
Stosowanych w Jeleniej Górze realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027*

B. Lokalni dostawcy

C. Zielony dach

5. Jakie są możliwe ograniczenia we wdrażaniu działań ZR?

A. Finanse, brak kadr, niska świadomość

B. Zaangażowanie interesariuszy

C. Brak chęci do reklamy

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie Zrównoważonym Rozwojem Organizacji**

na kierunku studiów: Biznes Turystyczny

rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 20

1. Temat zajęć:

Wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju poprzez zmianę procesów organizacyjnych w organizacjach turystycznych.

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia, kierunek: Biznes Turystyczny

3. Efekt kształcenia:

Student organizuje i wdraża odpowiednie działania z obszaru zrównoważonego rozwoju organizacji, w szczególności dokonując niezbędnych zmian w realizowanych przez organizację procesach.

4. Metody i formy pracy:

- Mini-wykład z prezentacją
- Studium przypadku
- Praca w zespołach (projekt wdrożeniowy)
- Gra symulacyjna
- Dyskusja moderowana
- Quiz podsumowujący

5. Przebieg zajęć

1) **Pytania wprowadzające i dyskusja**

- Czy zrównoważony rozwój to tylko projekty dodatkowe, czy może też zmiana tego, jak działa organizacja?

- Jakie procesy (np. zakupowe, rekrutacyjne, logistyczne, obsługowe) można przekształcić, by lepiej realizować zasady ZR?
- Czy zmiana procesów musi wiązać się z dużymi inwestycjami?

2) Prezentacja multimedialna

- Różnice między działaniami a procesami organizacyjnymi
- Przykłady wdrożeń ZR poprzez zmianę procesów w hotelach, schroniskach, restauracjach, uzdrowiskach
- Wdrażanie zasad *circular economy* i *zero waste*
- Zasady monitorowania i kontroli procesów przy wdrażaniu zmian
- Praktyki raportowania zmian w ramach ESG

3) Zadanie grupowe

„Projektujemy proces na nowo” – studenci pracują w 4-osobowych zespołach nad jednym wybranym procesem w fikcyjnej organizacji turystycznej i mają za zadanie:

- ⇒ zidentyfikować problematyczne aspekty,
- ⇒ zaprojektować nowy przebieg procesu zgodny z zasadami ZR,
- ⇒ określić niezbędne zasoby i bariery,
- ⇒ opisać sposób monitorowania efektywności.

OPISY ORGANIZACJI:

Hotel – średniej wielkości hotel z 60 pokojami. Wysoka sezonowość. Korzysta z jednorazowych plastikowych opakowań w kuchni i minibarkach.

Pensjonat – obiekt rodzinny, 15 pokoi. Zakupy spożywcze robione są codziennie przez właścicieli w supermarkecie.

Restauracja – popularna restauracja regionalna. Duże zużycie energii i wody. Brak segregacji odpadów.

Biuro podróży – organizuje wycieczki jednodniowe do Czech i Niemiec.
Brak procedur zrównoważonego transportu i komunikacji z klientem.

KARTA PRACY – NOWY PRZEBIEG PROCESU

Wypełniana przez grupy podczas zadania projektowego:

- 1) Nazwa procesu:
- 2) Obecny przebieg:
- 3) Problemy i wyzwania:
- 4) Nowy zaproponowany przebieg:
- 5) Efekty środowiskowe/społeczne:
- 6) Potrzebne zasoby:
- 7) Sposób monitorowania:

4) Prezentacja i omówienie prac

Zespoły prezentują swoje rozwiązania. Prowadzący moderuje dyskusję i wskazuje, które propozycje wpisują się w strategię ZR oraz są raportowalne w ESG

5) Gra symulacyjna

Studenci w grupach losują opisy organizacji i ograniczony budżet, a następnie muszą zaproponować 3 zmiany procesowe, które da się wdrożyć w 3 miesiące. Celem jest maksymalny wpływ przy minimalnych zasobach. Gra oparta na kartach z budżetem, zasobami i ograniczeniami.

KARTY DO LOSOWANIA:

Budżet: 10 000 zł

Zasoby ludzkie: 3 pracowników

Czas: 3 miesiące

Ograniczenie: brak środków na inwestycje trwałe

Klucz przykładowych odpowiedzi:

- Wymiana jednorazowych opakowań na szklane i papierowe
- Wprowadzenie segregacji i kompostowania odpadów
- Umowy z lokalnymi dostawcami na produkty sezonowe
- Szkolenie personelu z zasad ZR
- Reorganizacja harmonogramu dostaw, aby zmniejszyć ślad węglowy

6) Podsumowanie zajęć i quiz –

- Quiz: 5 pytań zamkniętych.
- Q&A: pytania uczestników dotyczące możliwości wdrażania działań ZR.

Quiz końcowy (5 pytań + klucz)

1. Które z poniższych działań jest przykładem zmiany procesu?

A. Zamontowanie paneli fotowoltaicznych

B. Przeniesienie zakupów na lokalnych dostawców

C. Budowa nowego skrzydła hotelu

2. Które działanie NIE wpisuje się w strategię zero waste?

A. Kompostowanie odpadów organicznych

B. Wydruk ulotek z eko papieru

C. Ograniczenie porcji w menu

3. Który proces warto zreorganizować w uzdrowisku?

A. Zakupy produktów do spa

B. Kolor ścian pokoi

C. Umieszczenie logo

4. Które narzędzie służy do oceny zasobów i ograniczeń?

A. ISO 9001

B. Analiza SWOT

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

*Projekt pod nazwą Kompetencje jutra - modyfikacja wybranych kierunków studiów w Karkonoskiej Akademii Nauk
Stosowanych w Jeleniej Górze realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027*

C. BREEAM

5. Które z działań podlega raportowaniu ESG?

A. Zakup sprzętu sportowego

B. Zmiana dostawcy prądu na zieloną energię

C. Zmiana godzin pracy

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji**

na kierunku studiów: Biznes turystyczny

Rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 21

1. Temat zajęć:
Kluczowe wskaźniki efektywności (KPI) strategii zrównoważonego rozwoju organizacji
2. Efekty uczenia się:
Student zapoznaje się z kluczowymi wskaźnikami efektywności KPI strategii zrównoważonego rozwoju organizacji z uwzględnieniem jej potencjału
3. Cele ogólne: Zapoznanie studentów z koncepcją KPI w kontekście zrównoważonego rozwoju organizacji oraz umiejętność ich dobierania w zależności od potencjału organizacji.
4. Cele szczegółowe: a) Zapoznanie studentów z koncepcją KPI w kontekście zrównoważonego rozwoju organizacji. b) Umiejętność dobierania wskaźników efektywności (KPI) w zależności od potencjału organizacji.
5. Metody i formy pracy:
 - Prezentacja PowerPoint
 - Studium przypadku (na przykładzie wybranych firm)
 - Karty pracy dla studentów
6. Pomoce dydaktyczne:
 - Slajdy z definicjami, infografika 3 filarów ESG.
 - Przykładowe karty pracy z tabelą do wypełnienia (Organizacja, proponowane KPI, metoda pomiaru).
7. Przebieg zajęć:
 - 1) Działania organizacyjne:

Wprowadzenie do tematu zajęć poprzez zadanie pytania: „Czy potrafisz wymienić jedną rzecz, jaką Twoja ulubiona marka robi na rzecz zrównoważonego rozwoju?”

2) Wstęp, wprowadzenie w temat:

KPI w strategii zrównoważonego rozwoju.

Dlaczego KPI są ważne? – krótka dyskusja (np. pomiar postępów, zgodność z celami ESG – Environmental Social Governance).

3) Rozwinięcie tematu:

Przedstawienie definicji i kluczowych pojęć dla zagadnień:

- co to są KPI (Key Performance Indicators) – Kluczowe Wskaźniki Efektywności – podanie definicji
- wyjaśnienie na czym polega różnica między KPI a zwykłymi metrykami (KPI = strategiczne oraz powiązane z celami).
- rozwinięcie zagadnienia zrównoważonego rozwoju – trzy filary (ekologia, społeczeństwo, ekonomia).

Przykłady KPI w zrównoważonym rozwoju:

- Środowiskowe (Environmental):
 - Redukcja emisji CO₂ (np. ton/rok).
 - Zużycie wody (m³/produkt).
- Społeczne (Social):
 - Satysfakcja pracowników (ankieta).
 - Inwestycje w lokalną społeczność (PLN/rok).
- Ład korporacyjny (Governance):
 - Odsetek kobiet w zarządzie.
 - Przejrzystość raportowania (np. zgodność z GRI – Global Reporting Initiative).

Jak dobierać KPI do potencjału organizacji:

- Mała firma vs. korporacja

4) Ewaluacja

Studium przypadku – praca w grupach

Instrukcja do ćwiczenia – *Zaproponuj KPI dla wybranej organizacji również dla tych w naszym regionie np. Jelenia Plast Sp. z o.o.*

- Przykłady firm:

IKEA (duża korporacja) – np. % energii odnawialnej w produkcji.

Lokalna piekarnia (MŚP) – redukcja plastikowych opakowań.

- Studenci w parach/grupach wybierają firmę i ustalają 2-3 KPI, uzasadniając wybór.

Przykładowe pytania (np. Czy KPI jest mierzalny? Czy odpowiada na realne wyzwania firmy?).

Prezentacja wyników i dyskusja :

- Każda grupa przedstawia swoje propozycje.
- Wykładowca moderuje dyskusję:
 - *Czy te KPI są realistyczne?*
 - *Jak można je zmierzyć w praktyce?*

5) Podsumowanie:

Kluczowe wnioski:

- KPI muszą być SMART (Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound).
- Należy je dostosować do skali i branży organizacji.

Zadanie domowe (opcjonalne): ***Znajdź raport zrównoważonego rozwoju dowolnej firmy i wypisz 3 KPI, oceniając ich skuteczność.***

8. Załączniki:

- Slajd z definicjami.
- Przykładowe karty pracy z tabelą do wypełnienia (Organizacja | Proponowane KPI | Metoda pomiaru).

Data 10.04.2025

Opracowała mgr Marta Mędrak

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji**

na kierunku studiów: Biznes turystyczny

Rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 22

1. Temat zajęć:
KPI w sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju organizacji
2. Efekty uczenia się:
Student uwzględnia zdefiniowane kluczowe wskaźniki efektywności w sprawozdawczości dotyczącej zrównoważonego rozwoju organizacji
3. Cele ogólne: Zrozumienie, jak organizacje mierzą i raportują postępy w zakresie zrównoważonego rozwoju za pomocą KPI
4. Cele szczegółowe: Studenci potrafią wskazać i wytłumaczyć na wybranym przykładzie firmy, w jaki sposób mierzy ona i raportuje postępy w zakresie zrównoważonego rozwoju za pomocą KPI
5. Metody i formy pracy:
Prezentacja Power Point
Burza mózgów
Dyskusja
6. Pomoce dydaktyczne:
Linki do raportów ESG (np. IKEA, Unilever, Danone)

Standardy raportowania (GRI – Global Reporting Initiative, SASB – Sustainability Accounting Standards Board)

Prezentacja Power Point
7. Przebieg zajęć:

- 1) **Działania organizacyjne:** Przedstawienie organizacji zajęć poprzez przedstawienie punktów ich przebiegu.

Czym są KPI w kontekście ESG (Environmental, Social, Governance)?

Przykłady KPI w raportowaniu zrównoważonego rozwoju.

Studium przypadku: Jak firmy wykorzystują KPI w raportach ESG?(na przykładzie lokalnych organizacji)

Dyskusja: Wyzwania w pomiarze KPI.

- 2) **Rozwinięcie tematu:**

Definicja KPI (Key Performance Indicators)

- KPI to mierzalne wskaźniki sukcesu organizacji w osiągnięciu celów.
- W ESG odnoszą się do:
 - **E (Environmental)** – np. redukcja emisji CO₂, zużycie wody.
 - **S (Social)** – np. wskaźnik różnorodności, szkolenia pracowników.
 - **G (Governance)** – np. odsetek kobiet w zarządzie, przejrzystość decyzji.

Dlaczego KPI są ważne w ESG?

- Pozwalają na:
 - **Pomiar postępów** (np. Cel: redukcja śladu węglowego o 30% do 2030 r.).
 - **Porównywalność** między firmami (benchmarking).
 - **Zwiększenie transparentności** dla inwestorów i interesariuszy.

Przykłady KPI w raportowaniu ESG

KPI środowiskowe (E)

- **Przykłady:**
 - Emisja CO₂ na jednostkę produkcji (t/tonę).
 - % odpadów poddanych recyklingowi.
- **Studium przypadku:** IKEA mierzy % energii odnawialnej w całkowitym zużyciu (cel: 100% do 2030 r.)
- Student dodatkowo wybiera jedną organizację z regionu i dokonuje analizy

KPI społeczne (S)

- **Przykłady:**
 - Wskaźnik rotacji pracowników.
 - Liczba godzin szkoleń z diversity & inclusion.
- **Studium przypadku:** Unilever publikuje dane o równości płacowej (gender pay gap).

KPI ładu korporacyjnego (G)

- Przykłady:
 - % niezależnych członków rady nadzorczej.
 - Liczba incydentów korupcyjnych.
- Studium przypadku: Danone w raporcie ESG podaje strukturę zarządu (płeć, niezależność).

3) Ewaluacja:

Dyskusja: Wyzwania w pomiarze KPI

Problemy i rozwiązania

- Wyzwania:
 - Brak ustandaryzowanych metodologii (np. różne obliczenia emisji CO₂).
 - Greenwashing – jak unikać manipulacji danymi?
- Dyskusja:
 - *Czy studenci znają firmy, które raportują KPI w wiarygodny sposób?*
 - *Jak można poprawić wiarygodność danych ESG?*

4) Podsumowanie:

Kluczowe wnioski:

- KPI to narzędzie do mierzenia postępów w ESG.
- Wybór odpowiednich wskaźników zależy od celów firmy.
- Standaryzacja (np. GRI, SASB) pomaga w porównywalności.

Zadanie domowe

- Wybierz firmę i przeanalizuj jej raport ESG. Wypisz 3 KPI i oceń, czy są mierzalne i wiarygodne.

8. Załączniki:

- Wykresy (np. redukcja emisji CO₂ w czasie).
- Tabele porównawcze (KPI różnych firm).
- Zdjęcia/ikony ilustrujące ESG (np. zrównoważona energia, różnorodność).

Data 10.04.2025

Opracowała mgr Marta Mędrak

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji**

na kierunku studiów: Biznes turystyczny

Rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 23

1. Temat zajęć:
Wykorzystanie typowych metod analizy i oceny działań z obszaru zrównoważonego rozwoju
2. Efekty uczenia się:
Student potrafi wykorzystać typowe metody analizy i ocenić stosowne działanie z obszaru zrównoważonego rozwoju
3. Cele ogólne: Zapoznanie studentów z metodami analizy i oceny działań w kontekście zrównoważonego rozwoju (ang. *Sustainable Development, SD*).
4. Cele szczegółowe: Wykorzystanie poznanych metod w praktyce na podstawie oceny konkretnej firmy.
5. Metody i formy pracy:
Prezentacja Power Point
Burza mózgów
Dyskusja
6. Pomoce dydaktyczne:
Tablica multimedialna
7. Przebieg zajęć:
 - 1) **Działania organizacyjne:**
Przedstawienie pytania wprowadzającego „Jak ocenić, czy dana inicjatywa jest rzeczywiście zrównoważona?”
 - 2) **Wstęp, wprowadzenie w temat:**
Wprowadzenie definicji kluczowych do tematu zajęć:

- Zrównoważony rozwój (SD) – rozwój, który zaspokaja potrzeby obecne bez uszczerbku dla przyszłych pokoleń (def. ONZ, 1987).
- Metody analizy – narzędzia służące do oceny skuteczności, efektywności i wpływu działań.

3) Rozwinięcie tematu:

Prezentacja metod analizy

Przegląd metod:

- **Metoda 1: Analiza Cyklu Życia (LCA – Life Cycle Assessment)**
 - Przykład: Ocena śladu węglowego produktu od produkcji do utylizacji (np. butelki plastikowej vs. szklanej).
- **Metoda 2: Analiza kosztów i korzyści (CBA – Cost-Benefit Analysis)**
 - Case study: Inwestycja w farmę wiatrową – czy korzyści ekologiczne przewyższają koszty?
- **Metoda 3: Wskaźniki ESG (Environmental, Social, Governance)**
 - Przykład: Ranking firm pod kątem zrównoważonych praktyk (np. Patagonia vs. fast fashion).

4) Ewaluacja:

Ćwiczenie interaktywne

- Przedstawienie wykresu porównującego LCA dla dwóch produktów – studenci zgadują, który jest bardziej zrównoważony.

Studium przypadku – Miasto XYZ

- **Problem:** Miasto chce wprowadzić system rowerów miejskich. Jak ocenić jego zrównoważoność?
- **Zadanie dla studentów:** w grupach wybierają metodę analizy (LCA, CBA lub ESG) i argumentują wybór.

5) Podsumowanie:

Podsumowanie dyskusji

- Przykładowe wnioski:
 - LCA – ocena wpływu na środowisko całego cyklu życia rowerów.
 - CBA – czy oszczędności emisji CO₂ uzasadniają koszt inwestycji
 - Metody analizy pozwalają obiektywnie ocenić działania w SD.
 - Wybór metody zależy od celu (środowisko, ekonomia, społeczeństwo).

Zadanie domowe

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

*Projekt pod nazwą Kompetencje jutra - modyfikacja wybranych kierunków studiów w Karkonoskiej Akademii Nauk
Stosowanych w Jeleniej Górze realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027*

- Wybierz realną inicjatywę (np. lokalną kampanię zero waste) i zaproponuj metodę jej oceny.

8. Załączniki:

1 Linki do raportów LCA, kalkulatorów CBA.

Data 10.04.2025

Opracowała mgr Marta Mędrak

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji**

na kierunku studiów: Biznes turystyczny

Rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 24

1. Temat zajęć:
Zbieranie, przetwarzanie i analiza danych w kontekście zrównoważonego rozwoju
2. Efekty uczenia się:
Student zbiera, przetwarza i analizuje dane jakościowe i kwantyfikowalne z zakresu zrównoważonego rozwoju
3. Cele ogólne: a) Poznanie metodologii zbierania i analizy danych. b) Zapoznanie studentów z metodami analizy i oceny działań w kontekście zrównoważonego rozwoju (ang. *Sustainable Development, SD*).
4. Cele szczegółowe: a) Praktyczne zastosowanie w realnych projektach ESG (Environmental, Social, Governance). b) Zapoznanie studentów z metodami analizy i oceny działań w kontekście zrównoważonego rozwoju (ang. *Sustainable Development, SD*).
5. Metody i formy pracy:
Prezentacja Power Point
Burza mózgów
Dyskusja
6. Pomoce dydaktyczne:
Tablica multimedialna
Prezentacja PowerPoint
7. Przebieg zajęć:
 - 1) Działania organizacyjne:

Zadanie pytania studentom Dlaczego zbieranie, przetwarzanie i analiza danych w kontekście zrównoważonego rozwoju jest ważne?

Odniesienie się do przykładu:

- firmy raportujące wg standardów GRI (Global Reporting Initiative) muszą zbierać dane nt. emisji CO₂, zużycia wody, diversity w zarządzie.

2) Wstęp, wprowadzenie w temat:

Przegląd rodzajów danych w rozwoju zrównoważonym.

Rozwinięcie tematu:

Dane jakościowe vs. kwantyfikowalne

- Dane jakościowe (qualitative):
 - Nieliczbowe, np. wywiady z mieszkańcami na temat wpływu fabryki na ich życie (case study: protesty przeciwko kopalni Turów).
 - Metody zbierania danych: wywiady pogłębione (IDI), grupy fokusowe (FGI).
- Dane kwantyfikowalne (quantitative):
 - Liczbowe, np. roczne zużycie energii w MWh (megawatogodzinach) firmy.
 - Źródła: raporty CSR (Corporate Social Responsibility), bazy danych Eurostatu.

Ćwiczenie interaktywne (Mentimeter):

- Przykładowe pytanie i sugerowane odpowiedzi a), b), c): „*Które z poniższych to dane jakościowe?*”
 - A) Poziom recyklingu odpadów w %
 - B) Opinie pracowników na temat programu wellbeing
 - C) Ślad węglowy produktu w kg CO₂e (ekwiwalent dwutlenku węgla)

Metody zbierania i analizy danych

Metody zbierania danych

- Ilościowe:
 - Ankiety (np. badanie śladu wodnego wg ISO 14046).
 - Monitoring sensorów (np. jakość powietrza w smart city).
- Jakościowe:
 - Analiza treści (content analysis) raportów NGO (np. Greenpeace).
 - Etnografia (obserwacja zachowań konsumentów ekologicznych).

Studium przypadku – IKEA (lub na przykładzie

- Przykład: IKEA mierzy wskaźniki ESG (Environmental, Social, Governance), np.:

Prezentacja metod analizy

Przegląd metod:

- **Metoda 1: Analiza Cyklu Życia (LCA – Life Cycle Assessment)**
 - Przykład: Ocena śladu węglowego produktu od produkcji do utylizacji (np. butelki plastikowej vs. szklanej).
- **Metoda 2: Analiza kosztów i korzyści (CBA – Cost-Benefit Analysis)**
 - Case study: Inwestycja w farmę wiatrową – czy korzyści ekologiczne przewyższają koszty?
- **Metoda 3: Wskaźniki ESG (Environmental, Social, Governance)**
 - Przykład: Ranking firm pod kątem zrównoważonych praktyk (np. Patagonia vs. fast fashion).

3) Ewaluacja:

Dyskusja:

- *Jakie wyzwania mogą wynikać z łączenia obu typów danych?*

Praca w grupach

- Zadanie: Jesteś zespołem ds. zrównoważonego rozwoju w Unilever. Jakie dane zebrałyś, aby ocenić skuteczność programu 'Zero Waste'?

Propozycje:

Ilościowe: masa odpadów przekazanych do recyklingu (w tonach).

Jakościowe: wywiady z pracownikami na temat barier w segregacji.

4) Podsumowanie:

- Powtórzenie celów lekcji.
- Pytanie otwarte do studentów: *Która metoda analizy danych jest według was najskuteczniejsza w zrównoważonym rozwoju i dlaczego?*

8. Załączniki:

Raporty GRI (www.globalreporting.org).

Baza danych World Bank Open Data.

Data 10.04.2025

Opracowała mgr Marta Mędrak

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji**

na kierunku studiów: Biznes turystyczny

Rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 25

1. Temat zajęć:
Analiza wskaźników – podejście ilościowe i jakościowe
2. Efekty uczenia się:
Student potrafi przeprowadzić ilościową i jakościową analizę wskaźników
3. Cele ogólne: a) Zrozumienie różnicy między analizą ilościową, a jakościową wskaźników; b) Poznanie metod obliczeniowych i interpretacyjnych.
4. Cele szczegółowe: a) Praktyczne zastosowanie analizy na przykładach (studium przypadku); b) Aktywizowanie studentów do dyskusji poprzez zadawanie pytań otwartych.
5. Metody i formy pracy:
Dyskusja, burza mózgów, prezentacja multimedialna
6. Pomoce dydaktyczne:
 - Arkusz Excel z danymi do ćwiczeń.
 - Linki do raportów branżowych (przykłady wskaźników).
7. Przebieg zajęć:
 - 1) Działania organizacyjne
Dyskusja otwierająca:
 - *"Czym są wskaźniki w kontekście biznesowym/ekonomicznym?"*
 - *"Czy liczby zawsze mówią wszystko? Kiedy potrzebna jest interpretacja jakościowa?"*
 - 2) Wstęp, wprowadzenie w temat

Wprowadzenie definicji analizy ilościowej

- Badanie mierzalnych danych (np. finansowych, operacyjnych).
- Przykłady wskaźników: ROI (Return on Investment), ROS (Return on Sales), wskaźnik płynności.

Metody obliczeniowe

- Przedstawienie wzorów (np. $ROI = (Zysk / Koszt\ inwestycji) \times 100\%$).
- Przykładowe ćwiczenie: Oblicz ROI dla przypadku:
 - Inwestycja: 50 000 PLN, Zysk: 15 000 PLN.
 - **Rozwiązanie:** $(15\ 000 / 50\ 000) \times 100\% = 30\%$

3) Rozwinięcie tematu

Praca własna studentów na przykładzie wybranej firmy:

Studium przypadku:

- Dane finansowe firmy (uproszczone):
 - Przychody: 1 000 000 PLN, Koszty: 700 000 PLN.
- Zadanie: Oblicz ROS (Return on Sales = $(Zysk\ netto / Przychody) \times 100\%$).
- Interpretacja kontekstu, czynników niemierzalnych (np. satysfakcja klientów, ryzyko rynkowe).

Przykłady

- Niski ROS może wynikać z:
 - Wzrostu konkurencji (jakościowy czynnik rynkowy).
 - Błędów w zarządzaniu (jakościowy czynnik organizacyjny).

Studium przypadku:

- Firma ma wysokie wskaźniki finansowe, ale traci klientów.
- Dyskusja: **"Jakie jakościowe czynniki mogą wpływać na tę sytuację?"** (np. słaba komunikacja, zmiana preferencji klientów).

Integracja obu podejść

Synergia ilościowo-jakościowa

- Przykład: Wskaźnik rotacji pracowników (ilościowy) + ankiety exit-interview (jakościowy).

4) Ewaluacja

- Zachęta do dyskusji: **"Czy macie doświadczenia z interpretacją wskaźników w praktyce?"**
- Zadanie domowe (opcjonalne): Przeanalizować wskaźnik wybranej spółki giełdowej, uwzględniając czynniki jakościowe.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

*Projekt pod nazwą Kompetencje jutra - modyfikacja wybranych kierunków studiów w Karkonoskiej Akademii Nauk
Stosowanych w Jeleniej Górze realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027*

5) Podsumowanie

Podsumowanie wprowadzonych wiadomości oraz wyciągnięcie wniosków:

- a) Liczby są ważne, ale kontekst decyduje o działaniu.
- b) Optymalna analiza łączy obie perspektywy.

Data 10.04.2025

Opracowała: mgr Marta Mędrak

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji**

na kierunku studiów: Biznes turystyczny

Rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 26

1. Temat zajęć: Narzędzia raportowania działań z zakresu zrównoważonego rozwoju
2. Efekty uczenia się: student potrafi zdefiniować narzędzia raportowania działań z zakresu zrównoważonego rozwoju
3. Cele ogólne: a) Student potrafi odpowiedzieć na pytanie: Dlaczego raportowanie ESG (*Environmental, Social, Governance*) jest ważne?; b) Student potrafi podać przykład na temat: Wpływ regulacji UE (np. dyrektywa CSRD – *Corporate Sustainability Reporting Directive*) na przykładzie wybranej firmy (lokalnej).
4. Metody i formy pracy:
Burza mózgów, dyskusja, praca w grupach
5. Pomoce dydaktyczne:
Tablica multimedialna
Wykresy porównujące standardy
screenshoty raportów
zdjęcia „greenwashingowych” reklam
6. Przebieg zajęć:
1) **Działania organizacyjne**
Wprowadzenie do tematu zajęć za podając temat – „Narzędzia raportowania zrównoważonego rozwoju”
Przedstawienie poszczególnych kluczowych punktów zajęć.
Postawienie pytania: Dlaczego raportowanie ESG (*Environmental, Social, Governance*) jest ważne?

2) Wstęp, wprowadzenie w temat

Wprowadzenie definicji narzędzi raportowania – standaryzowane metody prezentacji działań ESG.

Podział narzędzi (wizualizacja: tabela lub diagram):

3) Rozwinięcie tematu

Ramy (np. GRI – Global Reporting Initiative, TCFD – Task Force on Climate-related Financial Disclosures)

Standardy (np. SASB – Sustainability Accounting Standards Board)

Indeksy (np. DJSI – Dow Jones Sustainability Index, FTSE4Good)

Rankingi (np. Corporate Knights' Global 100)

Interakcja: Pytanie do studentów: *Które z tych narzędzi kojarzycie? Czy wiecie, jakie firmy w Polsce je stosują?*

4) Ewaluacja

Studium przypadku – praktyczne zastosowanie wprowadzonych zagadnień.

Analiza przykładu raportu GRI (np. IKEA lub Orlen).

- Pokazanie struktury: wskaźniki środowiskowe (np. ślad węglowy), społeczne (np. diversity), governance (np. etyka zarządzania).
Postawienie pytania: Jak indeksy wpływają na inwestycje?
- Przykład: Firma usunięta z DJSI z powodu kontrowersji (np. *Boeing* po katastrofach 737 Max).
Ćwiczenie grupowe – Studenci dostają fragment raportu (np. SASB) i identyfikują kluczowe wskaźniki.

Problemy z narzędziami:

- Greenwashing (np. *H&M* i „kolekcje zrównoważone” bez weryfikacji).
- Różnice w standardach (GRI vs. SASB – które wybrać?).
- Dyskusja: *Czy rankingi naprawdę mierzą zrównoważony rozwój, czy tylko „ładne liczby”?*

5) Podsumowanie

Kluczowe wnioski:

- Narzędzia są różnorodne, ale wymagają krytycznej oceny.
- Trend: integracja z finansami (ESG jako część sprawozdań finansowych).
Zadanie: Wybierz firmę i znajdź jej raport ESG. Oceń, które narzędzia zastosowała i czy są wiarygodne.

Mierzenie skuteczności: Mini-quiz na końcu zajęć (np. „Które narzędzie jest dobrowolne, a które wymagane przez UE?”).

7. Załączniki:

Linki do raportów GRI, SASB, przykładowe indeksy DJSI.

W ćwiczeniu grupowym: przedstawiony zostanie prosty raport (np. lokalnej firmy).

W dyskusji o greenwashingu przedstawiony zostanie slajd z reklamą firmy o wątpliwej „eko” reputacji.

Data 10.04.2025

Opracowała mgr Marta Mędrak

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji**

na kierunku studiów: Biznes turystyczny

Rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 27

1. Temat zajęć:
Dobieranie narzędzi raportowania działań z zakresu zrównoważonego rozwoju do specyfiki branży i organizacji
2. Efekty uczenia się:
Student potrafi dobierać narzędzia raportowania działań z zakresu zrównoważonego rozwoju do specyfiki branży i organizacji
3. Cele ogólne: Student rozumie jak wybierać odpowiednie narzędzia raportowania ESG (*Environmental, Social, Governance*) w zależności od branży i charakteru organizacji.
4. Cele szczegółowe: Student potrafi porównać na podstawie studium przypadku raportowanie w branży energetycznej (np. Orlen) a w sektorze spożywczym (np. Nestlé).
5. Metody i formy pracy:
Prezentacja Power Point
Burza mózgów
Dyskusja
6. Pomoce dydaktyczne:
Tablica multimedialna: Prezentacja w Power Point
7. Przebieg zajęć:
 - 1) Działania organizacyjne
Wprowadzenie oraz przygotowanie studentów do tematu zajęć poprzez przedstawienie tematu *Dobieranie narzędzi raportowania działań z zakresu zrównoważonego rozwoju do specyfiki branży i organizacji* oraz planu zajęć.

2) Wstęp, wprowadzenie w temat

Przyjrzenie się kluczowym standardom raportowania (GRI, SASB, TCFD) oraz czynnikom wpływającym na wybór narzędzi (branża, wielkość firmy, wymogi prawne).
Warsztat – analiza przypadku (CS).

3) Rozwinięcie tematu

Prezentacja kluczowych narzędzi:

Przegląd standardów

- **GRI (Global Reporting Initiative):** Uniwersalny, dla wszystkich branż.
- **SASB (Sustainability Accounting Standards Board):** Skoncentrowany na danych finansowo-ESG, np. dla sektora technologicznego.
- **TCFD (Task Force on Climate-related Financial Disclosures):** Dla firm narażonych na ryzyka klimatyczne (np. banki, ubezpieczenia).

Kiedy który standard?

- Tabela porównawcza:

Branża	Rekomendowane narzędzie	Przykład użycia
Energetyczna	GRI + TCFD	Raportowanie śladu węglowego
Finansowa	SASB + TCFD	Ocena ryzyk klimatycznych

4) Ewaluacja

Czynniki wyboru narzędzi

Branża a narzędzia

- **Przykład (CS):**
 - Branża modowa (H&M) – nacisk na społeczne aspekty (GRI).
 - Branża IT (Google) – SASB (ze względu na inwestorów).

Wielkość organizacji

- **MŚP vs. korporacja:**
 - Małe firmy: uproszczone raportowanie (np. Carbon Trust).
 - Duże firmy: kompleksowe standardy (GRI).

Wymogi prawne

- UE: CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) – obowiązkowe od 2024 dla dużych firm.

Analiza przypadku

Instrukcja do ćwiczenia

- **Zadanie dla studentów:**
 - Wybierz branżę (np. automotive, farmacja).
 - Zdecyduj, które narzędzie (GRI/SASB/TCFD) pasuje i uzasadnij.
- **Przykładowy teamt do dyskusji:**
 - Volkswagen – dlaczego TCFD + GRI? (ryzyko regulacji klimatycznych + łańcuch dostaw).

5) Podsumowanie

Podsumowanie odpowiedzi wyżej przedstawionego zadania dla studentów

Prezentacja wyników pracy w grupach.

Sporządzenie listy punktów kluczowych:

1. Narzędzia zależą od branży, wielkości firmy i regulacji.
2. Przykłady wdrożeń (CS) pomagają zrozumieć różnice.
3. Trend: coraz więcej wymogów prawnych (CSRD, SFDR).

Pytania i odpowiedzi oraz zadanie domowe dla studentów

- **Zadanie:** Znajdź raport ESG dowolnej firmy i oceń, czy wybrane narzędzie jest odpowiednie.

Data 10.04.2025

Opracowała mgr Marta Mędrak

Scenariusz zajęć do przedmiotu: Zarządzanie Zrównoważonym Rozwojem
Organizacji

na kierunku studiów: Biznes Turystyczny

rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 28

1. Temat zajęć:

Europejskie Standardy Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju (ESRS) – struktura i zastosowanie w turystyce
2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia, kierunek: Biznes Turystyczny
3. Efekt kształcenia:

Student zna strukturę ESRS i potrafi wskazać dane niefinansowe wymagane od organizacji turystycznej.
4. Metody i formy pracy:
 - wykład interaktywny,
 - analiza dokumentu,
 - praca z kartą ESRS,
 - dyskusja,
 - praca w grupach,
 - mini case studies
5. Przebieg zajęć
 - 1) Pytania wprowadzające i dyskusja
 - Po co raportować ESG?
 - Jakie standardy mogłyby pomóc w raportowaniu ESG?
 - 2) Prezentacja multimedialna

- Struktura ESRS (podział na: ogólne, E, S, G),
- Pojęcie podwójnej istotności,
- Przykłady

3) Praca indywidualna z arkuszem ESRS

Zadania dla studentów:

- ⇒ Wskaż trzy obszary, które Twoim zdaniem są najistotniejsze dla organizacji turystycznych.
- ⇒ Zastanów się, które dane są łatwe, a które trudne do pozyskania – dlaczego?
- ⇒ Jakie korzyści może przynieść organizacji wdrożenie raportowania ESRS?

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY

Uproszczona tabela ESRS – przykładowe obszary raportowania

Obszar (ESRS)	Wskaźnik / wymaganie	Przykład zastosowania w turystyce	Czy dotyczy naszej organizacji? (TAK/NIE)
ESRS 2 – Ogólne ujawnienia	Opis modelu biznesowego i strategii	Opis oferty biura podróży z perspektywy ESG	
ESRS E1 – Zmiany klimatu	Ślad węglowy Scope 1 i 2	Zużycie energii w hotelu	
ESRS E3 – Zasoby wodne i morskie	Zużycie wody	Zużycie wody w obiekcie noclegowym	

ESRS S1 – Własna siła robocza	Warunki pracy i wynagrodzenia	Zatrudnienie sezonowe w pensjonacie	
ESRS S3 – Społeczności lokalne	Wpływ na społeczność lokalną	Współpraca z lokalnymi dostawcami usług	
ESRS G1 – Ład korporacyjny	Struktura zarządcza i nadzorcza	Skład i funkcjonowanie kadry zarządzającej w hotelu	

4) Gra symulacyjna „Zrównoważony audyt”

Instrukcja dla prowadzącego:

- Czas trwania: 15–20 minut
- Forma: praca w grupach (3–5 osób)
- Cel: poznanie struktury arkusza ESRS oraz wyzwań związanych z jego praktycznym zastosowaniem w różnych organizacjach turystycznych.
- Przebieg gry:
 - a. Studenci dzielą się na 3-5-osobowe zespoły.
 - b. Każda grupa otrzymuje kartę z opisem fikcyjnej organizacji turystycznej.
 - c. Grupy analizują uproszczony arkusz ESRS i wybierają 4 obszary, które uznają za kluczowe.
 - d. Dla każdego wybranego obszaru opisują, czy są w stanie zebrać wymagane dane i co może stanowić problem.
 - e. Grupa formułuje jedną rekomendację, jak poprawić raportowanie ESG w swojej organizacji.
 - f. Każda grupa prezentuje swoje wyniki na forum (1–2 minuty).

OPISY ORGANIZACJI – KARTY RÓL

Hotel

- 35 pokoi, restauracja, sauna
- Zatrudnia 20 osób (10 sezonowo)
- Roczne zużycie energii: 70 MWh
- Woda ze studni głębinowej
- Brak formalnej strategii ESG
- Właścicielka: entuzjastka eko-innowacji

Biuro Podróży

- Organizuje jednodniowe wycieczki z przewodnikiem
- 5 pracowników na stałe, współpraca z lokalnymi pilotami
- Brak własnej floty – korzysta z firm transportowych
- Klienci to głównie szkoły i seniorzy
- Siedziba w centrum miasta, dzieli biuro z inną firmą

5) Podsumowanie zajęć

- Q&A: ewentualne pytania studentów.

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie Zrównoważonym Rozwojem Organizacji**

na kierunku studiów: Biznes Turystyczny

rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 29

1. Temat zajęć:

Przygotowanie uproszczonego raportu ESG zgodnego z ESRS na podstawie działań organizacji turystycznej

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia, kierunek: Biznes Turystyczny

3. Efekt kształcenia:

Student przygotowuje raport działań organizacji z obszaru zrównoważonego rozwoju zgodnie z obowiązującymi standardami ESRS.

4. Metody i formy pracy:

analiza wzorców raportów, symulacja, praca z arkuszem, prezentacja projektów, praca w grupach

5. Przebieg zajęć

1) **Pytania wprowadzające i dyskusja**

- Jak Waszym zdaniem powinien wyglądać wzorcowy raport ESG?
- Jakie standardy pomocne w raportowaniu ESG poznaliście do tej pory?

2) **Prezentacja multimedialna**

- Czym jest raport ESG,
- Struktura raportu ESG,
- Cechy dobrego raportu,
- Zadanie dla studentów.

3) Praca grupowa nad uproszczonym raportem ESG

Każda grupa otrzymuje profil organizacji turystycznej. Na podstawie kart danych ESG, studenci wypełniają uproszczony szablon raportu zgodnego z ESRS.

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY

Karta danych ESG – przykładowe informacje dla symulacji

Schronisko Górskie:

- 35 łóżek, sezonowo otwarte
- Zużycie energii: 48 MWh/rok
- Brak monitoringu zużycia wody
- Zatrudnienie: 5 osób (w tym 2 sezonowe)
- Brak polityki równościowej
- Lokalni dostawcy żywności
- Brak polityki etyki zakupów

Hotel SPA:

- 120 pokoi, całoroczny obiekt
- Zużycie wody: 9000 m³/rok
- Ogrzewanie gazowe: 110 ton CO₂/rok
- Zatrudnienie: 50 osób (80% kobiet)
- Szkolenia z równości: 20 h/rok

- Program wsparcia lokalnych inicjatyw

- Kodeks etyczny dla dostawców

Biuro Podróży:

- 6 pracowników

- Brak własnego transportu – korzystają z podwykonawców

- Brak polityki środowiskowej

- Nieformalne wsparcie NGO

- Oferty dla szkół i seniorów

- Brak procedur etycznych w zakupach

- Brak pomiarów zużycia mediów

Kemping:

- 20 domków letniskowych, 60 miejsc noclegowych

- Energia z paneli słonecznych (pokrywa 50% zapotrzebowania)

- Toalety kompostowe, brak kanalizacji

- Zatrudnienie: 8 osób

- Współpraca z lokalnymi rzemieślnikami

- Brak formalnych procedur ESG

Uproszczony Raport ESG – zgodny z ESRS

1. Informacje o organizacji

Nazwa organizacji:

Typ działalności turystycznej:

Lokalizacja:

Skala działalności (np. liczba pokoi, zatrudnionych, klientów):

2. Obszar E – Środowisko

E1. Emisje gazów cieplarnianych:

E2. Zużycie wody:

E3. Gospodarka odpadami i obieg zamknięty:

E4. Zanieczyszczenie środowiska:

3. Obszar S – Społeczeństwo

S1. Warunki pracy i zatrudnienie:

S3. Relacje ze społecznościami lokalnymi:

S4. Odpowiedzialność wobec klientów:

4. Obszar G – Ład korporacyjny

G1. Struktura zarządzania i etyka:

5. Wnioski i rekomendacje

Jakie działania można wdrożyć, aby poprawić wyniki ESG?

Jakie działania już są podejmowane?

- 4) Prezentacja raportów przez grupy
- 5) Komentarz prowadzącego do raportów
- 6) Podsumowanie zajęć

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

*Projekt pod nazwą Kompetencje jutra - modyfikacja wybranych kierunków studiów w Karkonoskiej Akademii Nauk
Stosowanych w Jeleniej Górze realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027*

Pytania do studentów: Co było trudne? Co było przydatne?

Pytania do prowadzącego.

Opracował: Przemysław Żukiewicz

Scenariusz zajęć do przedmiotu: **Zarządzanie Zrównoważonym Rozwojem Organizacji**

na kierunku studiów: Biznes Turystyczny

rok 2 semestr 3

Scenariusz nr 30

1. Temat zajęć:

Opracowanie rekomendacji dla organizacji turystycznej w zakresie przyszłych działań zrównoważonego rozwoju

2. Grupa docelowa:

Studenci I stopnia, kierunek: Biznes Turystyczny

3. Efekt kształcenia:

Student opracowuje rekomendacje przyszłych kierunków działań w zakresie zrównoważonego rozwoju organizacji.

4. Metody i formy pracy:

analiza SWOT ESG, burza mózgów, praca z arkuszem, prezentacje mini-projektów, praca w grupie, debata oxfordzka

5. Przebieg zajęć

1) Pytanie wprowadzające i dyskusja

- Dlaczego planowanie przyszłości ESG jest ważne?

2) Prezentacja multimedialna

- Metody określania kierunków działań ESG,
- Przykłady rekomendacji,
- Struktura rekomendacji,
- Teza do debaty oxfordzkiej.

3) Praca grupowa nad rekomendacjami ESG

Każda grupa otrzymuje profil organizacji turystycznej. Na podstawie kart danych ESG, studenci opracowują 3–5 rekomendacji rozwoju ESG z podziałem na E, S i G oraz ich uzasadnienia.

MATERIAŁ DYDAKTYCZNY

Profile organizacji turystycznych – do rekomendacji ESG

BAR „WIDOKOWY” (LOKAL GASTRONOMICZNY W MIEJSCOWOŚCI TURYSTYCZNEJ)

- Zlokalizowany przy popularnym szlaku górskim – czynny sezonowo (maj–październik).
- Specjalizuje się w daniach regionalnych, zatrudnia 6 osób (w tym 3 sezonowe).
- Ogrzewanie na gaz, brak segregacji odpadów, zużycie energii: ok. 18 MWh/rok.
- Nie posiada formalnej polityki środowiskowej ani etycznej.
- Współpracuje z lokalnymi dostawcami żywności (sery, miody, wędliny).

FIRMA PRZEWOZOWA „GÓRALBUS” (TRANSPORT TURYSTYCZNY)

- Świadczy usługi przewozu osób z lotnisk i do atrakcji turystycznych.
- Dysponuje 5 mikrobusami (diesel), roczny przebieg każdego: ok. 70 tys. km.
- Zatrudnia 8 kierowców, brak polityki szkoleniowej lub środowiskowej.
- Nie monitoruje emisji ani zużycia paliwa w sposób systematyczny.
- Brak systemu zarządzania skargami lub feedbackiem klientów.

HOSTEL „WĘDROWIEC” (NOCLEGI EKONOMICZNE)

- 60 miejsc noclegowych, 10 pracowników (w tym 4 recepcjonistów).
- Ogrzewanie miejskie, zużycie wody: ok. 5000 m³/rok.
- Posiada certyfikat **Green Key**, wdrożony system segregacji śmieci.
- Zatrudnia studentów, oferuje praktyki dla młodzieży z lokalnych szkół.
- Brakuje procedur formalnych w zakresie równości i zarządzania ryzykiem.

GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE „U ZOSI”

- 5 pokoi dla gości, własna produkcja serów, warzyw i owoców.
- Zasilane panelami fotowoltaicznymi, toalety kompostowe.
- Zatrudnienie: rodzina właścicieli, okazjonalna pomoc sąsiedzka.
- Oferuje warsztaty zielarskie i rękodzielnicze dla turystów.
- Brak jakiejkolwiek formalizacji polityki ESG, działania intuicyjne.

SKLEP Z PAMIĄTKAMI „SZKLANE CUDENKA”

- Sklep w centrum uzdrowiska, oferujący rękodzieło lokalnych artystów.
- 1 właściciel, 2 pracowników, sezonowy wzrost zatrudnienia.
- Współpraca z ponad 20 twórcami z regionu – bez umów o etyce dostaw.
- Brak ewidencji zużycia energii i surowców.
- Promuje lokalną kulturę, ale nie angażuje się w działania społeczne.

4) Prezentacja rekomendacji przez grupy

5) Komentarz prowadzącego do rekomendacji

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

*Projekt pod nazwą Kompetencje jutra - modyfikacja wybranych kierunków studiów w Karkonoskiej Akademii Nauk
Stosowanych w Jeleniej Górze realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027*

6) Podsumowanie zajęć

Debata oksfordzka: Teza: „Raporty ESG nie służą realnej zmianie, lecz wizerunkowi firmy”.

Opracował: Przemysław Żukiewicz